

scriptis iudicibus edere, nostros epistolares...

¶ Hic si appellatio fuerit blata iudici qui non ex delegatione cognoscit...

¶ Huic saluberrimae legi illud etiam consultissime credidimus inferendum...

¶ Sane si illustrium ac magnificorum iudicium sententia fuerit appellacione suspensa...

¶ Quicquid autem hac lege specialiter non videtur expressum...

33. Idem AA. Cyro praefecto pratorio.

EO casu, quo apparitor magistratus potestatis de causa vel officio cohortali...

34. Imp. Iulianus. A. Demostheni praefecto pratorio.

Urbem, si qua suggestio maioris vel minoris iudicis ad nostram referatur...

nostre manufactudini retulerit, vel omnes nos consulerit...

Cum iam tricesima secunda constitutio dicitur in omnibus magistratibus...

35. Imp. Iulianus.

Porro potest vniuersam licentiam appellacionem concedi, neque enim...

37. Idem A. Menae praefecto pratorio.

In offensis prouocationibus, ex quibus constitutionum more negotium in sacrum nostrum...

38. Idem A. Demostheni praefecto pratorio.

SI quando duciano iudicio appellatio fuerit oblata, siue ab ipsa qualitate iudicis...

ata, siue inter spectabiles idem dux connumeretur, siue illustri dignitate decoratus...

39. Idem A. Iuliano praefecto pratorio.

Amplio rem prouidentiam subiectis conferentes, quam forsitan ipsi vigilantes inueniunt...

In reuocatoriis autem libellis qui solent maxime in sacro auditorio prouocacionum...

Sed enim scimus legem nostram esse promulgatam, per quam mox consultationum in causis...

DE TEMPORIBUS ET REPARATIONIBUS APPELLATIONUM SEU CONULTATIONUM.

TIT. LXIII.

1. Imp. Constantinus A. ad Crispinum. Si quis per absentiam nominatus, vel ad diuocacionem...

nus aliquod euentus ad prouocacionis auxilium cucurrit, ex eo die interponenda appellacionis...

2. Imp. Theodosius & Valentinus AA. Cyro praefecto pratorio.

Tempore fatalium dierum pro seculi nostri beatitudine credimus emendanda, ubique dilacionum...

IN AVTHENT. de his qui ingressi ad appellacionem...

Si quis appellat, imperator non nisi a quem secundum...

... vel confirmetur, vel rescindatur sententia in omni casu absente in expensis...

IN AVTHENT. de appell. S. i. coh. 7. tit. 5. al. cala. 8. tit. 2. Non. 93. ca. 7.

Si tamen in medio cause apud iudicem appellatio... vel mota, vel non mota aliqui eligatur arbitri...

IN AVTHENT. de appell. et intra qua temp. S. ad hac sententiam. coh. 4. tit. 5. al. 2. Non. 93. cap. 1.

Si ad hoc que speratur in consistorio principi... fieri, absque dano mora maneat intacta...

IN AVTHENT. ut sponsa. largi. S. hoc quibus. collat. 9. tit. 2. Non. 119. cap. 4.

Si appellatio sequitur, novissimo inducitur die... sane pars utraque, aut saltem quod appellatio...

3. Imp. Iulianus A. Appioni praef. pro.

Nemo arbitretur in posterum licentiam futuram... consulationibus ultra statum temporis vivendi...

4. Idem A. Tasio magistro officiorum.

Per hanc diuinam sanctionem decernimus, ut licentiam... quidem pateat in exercendis consulationibus...

5. Idem A. Triboniano quae stori sacri palatii.

Quia anterioribus legibus ex omni provincia ad... hunc modum statutum est...

lis curis ad appellaciones exercendas imperitio est, necessarium nobis visum est huiusmodi spatio...

Et per eum steterit quo minus omnia iuris certamina... implerantur appellacione defraudari...

QUANDO PROVOCARE non est necesse. TIT. LXIV.

1. Imp. Alexander A. Apollonij, & alii.

Itam sententiam dicitis, quam ideo vires non habere... contenditis, quod contra res prius iudicatas...

2. Idem A. Capitaneis.

Si cum inter te & auiam defuncti quaestio de successione... esset, iudex datus a praefecto provinciae...

3. Imp. Gord. A. Ingegnio.

Si (ut proponi) suspensa apud amplissimos iudices... cognitione provocacionis, quam te ob id interposuisti...

4. Imp. Valerianus & Gallienus AA. & Valerianus C. Iulianus.

Quia magistratus datus iudicis, & vnum ex his pronunciasse... proponas non videtur appellandi...

5. Imp. Carus, Carinus, & Numerianus Augusti Domitiano.

Erra ratione & sine iustitate praesides possunt, quod si aliter... & contra legis statutum modum...

6. Idem Augusti Germano. Cui non eo die, quo praefes provinciae praesepit, iudex ab eodem datus pronunciasse...

7. Imp. Diocletus & Maxim. AA. Nicagora.

Veriales sententias, quae in moedem a corruptis iudicibus... profertur, etiam citra interpositam...

8. Idem AA. Constantino.

Si pater tuus, cum decurio crederis, non confertur... praefes provinciae si inhabilem te ad eundem...

9. Idem AA. & CC. Rufina.

Verianis, qui in legione vel vexillatione militantes, post vicesima stipendia honestam vel... gulariam pensionem consecuti sunt...

10. Imp. Iulianus A. Menae P. P.

Omnia honorem saluum iudicibus referantur, si quando una pars quasi lesa per definitivam... eorum sententiam, provocacione usa fuerit...

QUORUM APPELLACIONES non recipiuntur. TIT. LXV.

1. Imp. Antoninus A. Sabina.

Plus, qui per contumaciam absens, cum ad agendam causam... vocatus esset, condemnatus est...

2. Imp. Constantinus & Constant. AA. ad Hieroclem Conf. Syriae Coales.

Observare curabis, ne quis homicidarum, veneficorum, malefactorum, adulterorum, itemque... eorum qui manifestam violentiam commiserunt...

licentiam ei non denegari. Dat. v. Id. Dec. Leontio & Gallatio Coss.

3. Imp. Valens & Valens Augusti ad Modestum P.P. NVlli officialium a sententia proprii iudicis provocatio tribuatur, nisi in eo tantum negotio, quod ratione civili super patrimonio factum est...

4. Imp. Valentinianus, Valens & Gratianus Augusti ad Olybrium P.V. Abstinentiam proferat ab appellatione sumimus, quoties fiscalis calculi satisfactio postulat, aut tributaria functionis solenne munus expositur...

5. Imp. Valens, Gratianus & Valens Augusti ad Thalassium proconsulem Africæ. Ab executione appellari non posse, satis & iure & constitutionibus cautum est, nisi forte executor sententia modum iudicacionis excedat...

6. Imp. Gratianus, Valens & Theodosius Augusti ad Hippatum P.V. Quisquis ne voluntas defuncti testamenti scripta referatur, vel ne hi quos scriptis patuerit heredes in possessionem mittantur...

7. Idem AA. & Arcadius ad Pelagium comitem rerum privatarum. Nra sententia tempus, & ordinem euentus, nec a discussione, nec a rationali appellare liceat.

8. Imp. Arcadius & Honorius Augusti comiti rerum privatarum. Publicarum necessitatum, & privati gratia deponitur, ne commoda quæ domui nostræ debentur, callidis debitorum artibus differantur...

9. Imp. Alexander A. Iulianus. SI PENDENTE APPELLATIONE mors interuenierit, Tit. LXVII.

ETiam post mortem eius, qui appellauit, necesse est hereditibus eius vel reddere causam provocacionis, vel statuti acquiescere. PP. III. Non. Dec. Alex. Coss.

1. Idem A. Marcellinus. Eius qui requirendus annotatus appellauit, & ante ad causam mortuus est, bona ad successorem pertinere, parentibus meis placuit. PP. III. Non. Dec. Alex. Coss.

2. Idem A. Valerius. SI quis qui ademptis bonis in exilium datus est, appellauerit, ac pendente provocacione defunctus est, quamuis crimen in persona eius euauerit, tamen causam bonorum agi oportet...

3. Imp. Gordianus A. Alexandro. SI pater tuus ad decurionatum euocatus appellacionem interposuit, eaque pendente concessit in suum honorem eius quæstio morte finita est.

4. Imp. Constantinus A. ad Bassum prefectum ubi post alia. SI vnus ex litigatoribus adhuc pendente appellacione defunctus sit non hereditum tantum temporis heredes eius habeant...

5. Idem A. Felici. DE HIS QUI PER MEMORIAM IUDICII NON APPELLAUERUNT, Tit. LXVII.

1. Imp. Diocletianus & Maximianus AA. & CC. Dorophani. SI contra se iure pronunciatum est, nec appellacionis auxilium imploratum est, intelligis acquiescere te statuti oportere.

2. Imp. Iulianus A. Geminiano. HIS qui tempore competentis non appellauerit, sed integrandæ audientia facultas denegetur.

3. Imp. Valerius, Gallus & Valerianus nobilitissimi Cæsar AA. Iuliano Lenitæ. SI pater tuus bonis cessit propter onera ciuilitatis facultates oportet inquiri...

4. Imp. Diocletianus & Maximianus AA. & CC. Chiloni. EGis iuliz de bonis cedentis beneficium constitutionibus diuorum nostrorum parentum ad

SI VNVS EX PLVRIBVS appellauerit, Tit. LXVIII.

1. Imp. Alexander A. Licinio. SI iudici probatum fuerit, vnâ eandemque condemnationem eorum quoque quorum appellatio iura pronunciatæ est, fuisse, nec diuersitate factorum separationem accipere...

2. Idem A. Sereno. SI in vna eademque causa vnus appellauerit, sed iure iusta appellatio pronunciatæ est, eique quoque prodest, qui non appellauerit.

3. Imp. Valentinianus Theodosius & Arcadius AA. ad Eufignium PP. CVM de possessione, & eius momento eusa dicitur, est appellatio interposita fuerit, tamen lata sententia sortitur effectum.

4. Imp. Iulianus A. Menæ prefecto prætoris. SI quis in quacunque lite iterum prouocauerit, non liceat ei tertio in eadem lite super illius capitulis prouocacione vii, vel sententia excellentissimorum præfectorum prætorio retractare.

5. Idem A. Iohanni prefecto prætorio. CVM solutio more à nostra maiestate petitur, & ad miserabile cessionis bonorum homines veniant auxilium, & electio detur creditoribus...

6. Imp. Philippus A. & Philippus Cæsar A. Retiano Coss. SI quantitates, quæ licet respiciuntur eandem naturam debeant, inferre paratus es frustra vereris, ne verbum bonorum cessionis reuerere à te prolatum...

7. Imp. Valerius, Gallus & Valerianus nobilitissimi Cæsar AA. Iuliano Lenitæ. SI pater tuus bonis cessit propter onera ciuilitatis facultates oportet inquiri...

8. Imp. Diocletianus & Maximianus AA. & CC. Chiloni. EGis iuliz de bonis cedentis beneficium constitutionibus diuorum nostrorum parentum ad

provincias porrectum esse, ut cæsto bonorum admittatur, notum est: non tamen creditoribus sua auctoritate diuidere hæc bona, & iure domini deiacere, sed venditionis remedio, quatenus substantia patitur, indemnitate suæ consulere permiffum est.

9. Idem AA. & CC. Myroni. PROpter honorem municipalem, vel muneris, bonis cedentium inuidiosam admitti cessionem minime conuenit, sed his proximior pro modo substantiz fungit.

10. Imp. Theodosius A. apud acta dixit. IN omni cessione bonorum ex quilibet causa facienda, scrupulositate priorum legum exposita professio sola querenda est.

11. Idem A. Iohanni prefecto prætorio. CVM solutio more à nostra maiestate petitur, & ad miserabile cessionis bonorum homines veniant auxilium, & electio detur creditoribus...

12. Idem A. Iohanni prefecto prætorio. CVM solutio more à nostra maiestate petitur, & ad miserabile cessionis bonorum homines veniant auxilium, & electio detur creditoribus...

13. Idem A. Iohanni prefecto prætorio. CVM solutio more à nostra maiestate petitur, & ad miserabile cessionis bonorum homines veniant auxilium, & electio detur creditoribus...

14. Idem A. Iohanni prefecto prætorio. CVM solutio more à nostra maiestate petitur, & ad miserabile cessionis bonorum homines veniant auxilium, & electio detur creditoribus...

15. Idem A. Iohanni prefecto prætorio. CVM solutio more à nostra maiestate petitur, & ad miserabile cessionis bonorum homines veniant auxilium, & electio detur creditoribus...

cognoscet. Subscripti in Id. Orob. Nicomedis, CC. Coll.

DE TABVLIS EXHIBENDIS,

TIT. VII.

1. Imp. Valer. & Gallien. AA. Germano. Si in potestate patris fuerunt impuberes filij, & vobis eis substituti...

DE LIBERIS EXHIBENDIS seu deducendis, & de libero homine exhibendo.

TIT. VIII.

1. Imp. Antoninus A. Iustin. Si in potestate patris fuerint impuberes filij, & vobis eis substituti...

A di praesidem provinciae, ac postula filios tuos exhiberi. S. v. Id. Apr. Byzantij, AA. Conf. 3. Idem AA. & CC. Eudiz. Si ad instar interdicti de exhibenda filia Philippi...

DE PRECARIO ET SALUANO INTERDICTO,

TIT. IX.

1. Imp. Gord. A. Arifoni. Si te non remittente pigrius debitor tuus ea que tibi obnoxia sunt, remittit: integrum tibi ius est ea persequi...

Habitantis precario heredes ad restituendum habitaculum teneri, contra eos interdicto proposito, manifeste declaratur. S. Kal. Dec. Sirmij, AA. Conf.

DE EDIFICIIS PRIVATIS,

TIT. X.

1. Imp. Severus & Antoninus AA. Tauro. Et balneum (si desolatum) extruere, & edificium superponere potes observata tamen forma...

2. Imp. Alexan. A. Diogeni. Negotandi causa aedificia demoliri, & marmora detrudere, edito diui Vespasiani & sensus consulto vetitum est...

3. Idem A. Euocato. An in eorum ex ruina domus licuerit non eandem faciem in ciuitate restituere, sed in horum...

conueterere, & an hoc consensu tunc magistratum non prohibentium, item vicinorum factum sit: preses probatis his, quae in oppido frequenter in eodem genere controuersiam seruata sunt...

4. Philippus A. & Philippus C. Victorii. Si in potestate patris fuerint impuberes filij, & vobis eis substituti...

1. Imp. Dioclet. & Maxim. AA. & CC. Obauro. Si in potestate patris fuerint impuberes filij, & vobis eis substituti...

2. Imp. Constantinus A. Elpidio agenti vicem PP. Si quis post hanc legem ciuitate ipsa, ornatum, hoc est marmora vel columnas, ad rura transulerit...

3. Imp. Valens Grat. & Valens. Augusti Modesto P. P. Singularium vrbium curiales etiam inuiti vel restituti intra ciuitates, quas olim habuerunt demoros, vel de nouo edificare cogantur...

4. Imp. Iulianus A. ad Vitanum vicarium Africae. Nemini columnas vel statuas cuiuscumque materiz ex alia eademque provincia vel ostere licet, vel mouere. Dat. vi. Kal. Nou. Iuliano A. iiii. & Sallustio Coll.

5. Imp. Valens Grat. & Valens. Augusti Modesto P. P. Singularium vrbium curiales etiam inuiti vel restituti intra ciuitates, quas olim habuerunt demoros, vel de nouo edificare cogantur...

6. Imp. Arcadio A. v. & Probo Conf. Non. Arcadio A. v. & Probo Conf. Si cui loci proprietatis edificandi iuxta publica aedes, animum dederit, quindecim pedum spatium interiectum inter publica aedificia...

7. Imp. Honor. & Theod. AA. Monaxio PP. Per provincias Mesopotamiam, Osiroena, Euphrate, Syria, Secunda, Phoenicia, Libanensem, Cilicia, Secunda, vitramque Armeniam, vitramque Cappadociam, Pontum Polemoniacum, atque Hellespontum...

8. Imp. Honor. & Theod. AA. Monaxio PP. Per provincias Mesopotamiam, Osiroena, Euphrate, Syria, Secunda, Phoenicia, Libanensem, Cilicia, Secunda, vitramque Armeniam, vitramque Cappadociam, Pontum Polemoniacum, atque Hellespontum...

9. Imp. Honor. & Theod. AA. Monaxio PP. Per provincias Mesopotamiam, Osiroena, Euphrate, Syria, Secunda, Phoenicia, Libanensem, Cilicia, Secunda, vitramque Armeniam, vitramque Cappadociam, Pontum Polemoniacum, atque Hellespontum...

proprios seu loca sui domini constituta vallare. Dat. iiii. Non. Maij Constantinop. Theod. A. iiii. & Constantino iiii. Conf.

11. Idem Augusti, Severino praefecto praetorio.

Meniana, quae Graeco vocabulo (μενιανία) appellatur, siue olim constructa, siue in posterum in provincis construenda: nisi spatium inter te per decem pedes liberi aeris habuerint, modis omnibus aedificia priuatorum horreis publicis videntur obiecta obstruere meniana...

12. Zeno A. Adamantio Praefecto vrbis.

EX quo pace sui capimus, & litibus & externis bellis populos nostros eximere studentes, variis legibus condendis aonimus applicuimus: inter quas & hanc quoque referri volumus, dilucidè demonstrantem, & quae tua magnificèntia suggestit, & cautissime omne ambiguum definitem...

1. Et nos itaque praecipimus, ut qui proprias domos renouare cupiunt, non solum veterem formam non excedant, (sicut nec hi, qui nouas aedificant) aut iunco vel prospectum vicini auferant, aduersus ea quae prius constituta sunt...

2. Sed cum nostra constitutio dicat duodecim pedes oportere relinqui ab eo, qui aedificaturus est, inter propriam & vicini domum, & Plus vel minus aedificia, quod magnam sanè aedificantibus securitatem praestat: (nihil autem dubium aptum est ad tollendam ambiguitatem) deserere ac perspicue iubemus duodecim pedes relinqui intermedium...

3. Item illud etiam statuimus, ne ea quae uocantur solaria, post hanc legem ex solis lignis & tabulis construantur, sed ad eorum, quae Romanensia dicuntur, modum & figuram aedificentur, & inter duo solaria ex aduerso sese spectantia, decem pedes relinquantur...

perioribus constitutionibus comprehensum est, ne de his hic aliquid addatur, neque enim conuenit.

1. Nulli autem licet aedificantium domum iuxta compitum forte aut angustiorum vel platearum, duo leuim pedibus latorem auferre partem plateae vel compitis, & proprio superaddere aedificio. Non enim quae ad rempublicam pertinent, minueret & aedificantibus diuidere volentes, duodecim pedum intervalum in medio domorum definitum, sed ne angustiora sint domorum interualla, si autem minus sit spatium, ut aeneat vetus distantia, non enim eam unquam concedimus, sed seruari vrbis propria iura. Si autem vetus aedificium secundum veterem formam tale erat, ut minus esset domorum abesse iuxta spatium duodecim pedum intervalum, ne licet praeter veterem formam in altitudinem aedificium erigere, vel fenestras facere, nisi decem pedes in medio intercedant, tunc enim prospectus is qui aedificabit, non poterit facere nisi, antea quoque superior, ut dictum est. Luciferas vero faciet utique sex pedum seruat ab imo pavimento in altum intervallo: eo tamen non audente vilo modo facere id, quod uocatur pseudopitum (id est, falsum aut fictitium tabulatum aut pavementum in ipso aedificio) & ita ab hoc pseudopitum ad sex pedum altitudinem luciferas fenestras excitare, & sophisticè legem interpretari & caullerari. Si enim hoc licet: eueniet iterum, ut luciferas aequent prospectuum uultu-tatem, & nihil distent a prospectibus, & vicino nocentur, quod quidem fieri prohibemus, nullatenus competentibus aedificantibus vel ex pacto vel ex stipulatione ius uolentibus, si quod tale prius comperat.

4. Insuper cum priore lege cautum sit, centum pedes alias domos combustas, instaurare liceret, etiam si alteri prospectum in mare prohibeant hanc etiam tollentes ambiguitatem, constitutum hoc oblinere tam in his, quae post conflagrationem renouatae sunt, quam quae nunquam antea fuerunt, & nouo primum extruuntur. Sed & in his quae nullatenus iniuriam sentiant, uetustate autem aut alia quacumque causa defecerunt, & in omnibus omnino domibus, quae aedificantur, si centum pedum spatium relinquantur inter circumstantia loca, omni impedimento cessante sunt aedificia, etiam si alia domibus prospectum in mare admittant. Prospectum autem hunc licet auferre a solis iulis, vel iardinis, vel scelsibus, vel scellis, vel tracheibus ad sola dinerticula vicinorum pertinentibus, vel basternis, quamuis & intra centum pedes velit quis aedificare, si modo tamen duodecim pedes in medio intercedant. Hanc autem obseruari volumus, quando nullum, adest pactum, quod aedificare uolentem adiuet. Qui autem ex pacto vicini aedificant, intra definitum ab epi modum aedificant: tunc enim & eo non custodito spatium permittimus atollere aedificia, etiam si prospectum admittant iis, qui consenserunt & pacti sunt, aut qui in eorum domos successerunt: quando qui-dem competentia iam quibusdam ex conuentione iura, per generalem auferri legem non oportet.

5. Item illud etiam statuimus, ne ea quae uocantur solaria, post hanc legem ex solis lignis & tabulis construantur, sed ad eorum, quae Romanensia dicuntur, modum & figuram aedificentur, & inter duo solaria ex aduerso sese spectantia, decem pedes relinquantur. Sin hoc praeter loci angustia fieri non possit, tunc solaria fiant, ex παραλλήλω, hoc est vi se inuicem non ex aduerso vel ex παραλλήλω respicientia, sed alternis, & ex obliquo atque transuerso. Si vero spatium medium decem pedes non excedat, ut nulla ex parte nec aduersa nec transuersa liceat solaria uenientia fabricare. Quae uero secundum supra scriptam formam aedificantur, iubemus alta esse ab imo solo pedes quindecim, & eorum quidem columnas lapideas aut ligneas ita solo imponi iubemus, ut non ad cathetum siue perpendicularium aequo, & eorum...

Arcadio A. & Probo Conf. 17. Imp. Housius & Theod. AA. Monaxio P.P.

Quicumque locus in palatio huius urbis priuatus... Vicini quoque loci in palatio huius urbis priuati...

Tyrres noui muri, qui ad munitionem splendidi... Tyrres noui muri, qui ad munitionem splendidi...

Via plurimum domus cum officinis suis in portibus... Via plurimum domus cum officinis suis in portibus...

Vi sine auctoritate diuini rescripti ad iudicium... Vi sine auctoritate diuini rescripti ad iudicium...

Basilicam inauratam, & marmoribus decoratam... Basilicam inauratam, & marmoribus decoratam...

Nemini iudicium liceat in hac incluta vrbe, vel in... Nemini iudicium liceat in hac incluta vrbe, vel in...

DE RATIOCINIIS OPERVM PVBLICORVM, & DE PARTIBUS CIVITATVM.

1. Imp. Zen. A. Arcadio PP. Vt vobis provinciarum quidem rectores, & singulis... Vt vobis provinciarum quidem rectores, & singulis...

secundum Augustalem, & comitem Orientis, & virosque... secundum Augustalem, & comitem Orientis, & virosque...

DE PIGNORIBVS ET HYPOTHECIS.

TIT. XIII.

1. Imp. Severus & Antoninus AA. Timotheo.

Debitor, qui pignori proferitur creditore... Debitor, qui pignori proferitur creditore...

Quamuis constet specialiter quendam & vniuersam... Quamuis constet specialiter quendam & vniuersam...

Creditor, qui non reddita sibi pecunia conventionis... Creditor, qui non reddita sibi pecunia conventionis...

Cum te pecuniam accepisse, & agros tuos obligas... Cum te pecuniam accepisse, & agros tuos obligas...

Præses provincie vir clarissimus ius pignoris tui... Præses provincie vir clarissimus ius pignoris tui...

6. Idem A. Quinto. in sum.

In summa debiti computabitur etiam id, quod propter... In summa debiti computabitur etiam id, quod propter...

7. Imp. Gordianus A. Martiano. Sucusio pignoris conventionem non extinguit... 7. Imp. Gordianus A. Martiano. Sucusio pignoris...

Quamuis personali actione expertus aduersus reum... Quamuis personali actione expertus aduersus reum...

Si dominium eius possessionis, quæ pignori data esset... Si dominium eius possessionis, quæ pignori data esset...

10. Imp. Diocletianus & Maximianus AA. & CC. Alexandro.

Debitor, qui prius denunciatus non fuerit, sed postea... Debitor, qui prius denunciatus non fuerit, sed postea...

Nominatori pignori capere sine præsidis auctoritate... Nominatori pignori capere sine præsidis auctoritate...

12. Idem AA. & CC. Eusebio.

Si vxor tua pro pecunia, quam accepit mutuo res proprias... Si vxor tua pro pecunia, quam accepit mutuo res proprias...

Cum dominam non minorem vigintiquoque annis ea, quæ obligauerat tibi, iure dominij possidere... Cum dominam non minorem vigintiquoque annis ea, quæ obligauerat tibi, iure dominij...

14. Idem AA. & CC. Apiano. Si in re debitoris pignori, creditores potestatem habere... 14. Idem AA. & CC. Apiano. Si in re debitoris pignori, creditores...

IN AVTHENT. De litigiosis. §. ab hoc autem.

Hic, si debitor ei non satisfecit ex precia rei vendite... Hic, si debitor ei non satisfecit ex precia rei vendite...

15. Idem AA. & CC. Bassidæ. Debitor, neque vendentem, neque donantem, neque legantem... 15. Idem AA. & CC. Bassidæ. Debitor, neque vendentem, neque donantem, neque legantem, neque...

16. Idem AA. & CC. Heroidi. Si frater tuus non suam, sed ad te pertinetem pecuniam mutuum... 16. Idem AA. & CC. Heroidi. Si frater tuus non suam, sed ad te pertinetem pecuniam mutuum...

17. Idem AA. & CC. Pontiz.

Quamuis ea pecunia, quam à te mutuo frater tuus accepit, comparauerit prædium: tamen...

nisi specialiter vel generaliter hoc tibi obligauerit, tunc pecunie numeratio in causam pignoris non deditur... nisi specialiter vel generaliter hoc tibi obligauerit, tunc pecunie numeratio in causam pignoris non deditur...

18. Idem AA. & CC. Euodio. Pignoris vel hypothecæ persecutio in rem est. §. Kal. Decemb. Sirmij. A. A. Conf.

19. Idem AA. & CC. Maximo. Sicut vim maiorem pignorum creditor præstare non habet... 19. Idem AA. & CC. Maximo. Sicut vim maiorem pignorum creditor præstare non habet...

20. Idem AA. & CC. Alexandro. Creditor ad petitionem debiti vergeri iure mitti potest... 20. Idem AA. & CC. Alexandro. Creditor ad petitionem debiti vergeri iure mitti potest...

21. Idem AA. & CC. Vi eto. Res obligatas ex debito soluto liberandas datum petere, non eorum dominium adipisci potest... 21. Idem AA. & CC. Vi eto. Res obligatas ex debito soluto liberandas datum petere, non eorum dominium adipisci potest...

22. Idem AA. & CC. Antiochiano. Secundus creditor offerendo priori debitum, confirmat sibi pignus... 22. Idem AA. & CC. Antiochiano. Secundus creditor offerendo priori debitum, confirmat sibi pignus...

23. Idem AA. & CC. Macedoniano. Maior annis vigintiquaque pignoris conventionem remissam, cum hoc solum pactum, vel iurisdictio secundum ipsius voluntatem tueretur, persequi non potest... 23. Idem AA. & CC. Macedoniano. Maior annis vigintiquaque pignoris conventionem remissam, cum hoc solum pactum, vel iurisdictio secundum ipsius voluntatem tueretur, persequi non potest...

24. Idem AA. & CC. Marco. Persecutione pignoris omitta, debitoris actione personali convenire creditor vergeri non potest... 24. Idem AA. & CC. Marco. Persecutione pignoris omitta, debitoris actione personali convenire creditor vergeri non potest...

IN AVTHENT. De fideiuss. §. si neque ad... Hic si debitor pignori dedit, & in soluto inhiabitur hypothecæ, donec personaliter illum situm res & intercessore... IN AVTHENT. De fideiuss. §. si neque ad...

25. Idem AA. & CC. Dracontio. Si eruo, qui fuerat pignori obligatus, defunctus debiti permanet integra peticio... 25. Idem AA. & CC. Dracontio. Si eruo, qui fuerat pignori obligatus, defunctus debiti permanet integra peticio...

26. Idem AA. & CC. Mauritio. Si tibi notarium pignoris titulo debitor tuus obligauerit, à quo mancipium abreptum proponis, apud rectorem provincie conveni... 26. Idem AA. & CC. Mauritio. Si tibi notarium pignoris titulo debitor tuus obligauerit, à quo mancipium abreptum proponis, apud rectorem provincie conveni...

27. Imp. Justinianus A. Mennæ præfecto prætorio. Super hypothecis, quas argenti distractores vel metaxarij, vel alij quarumcumque specierum negotiatores pecunias sibi credentibus dare solent, hoc specialiter super amputanda omni machinatione sancimus... 27. Imp. Justinianus A. Mennæ præfecto prætorio. Super hypothecis, quas argenti distractores vel metaxarij, vel alij quarumcumque specierum negotiatores pecunias sibi credentibus dare solent, hoc specialiter super amputanda omni machinatione sancimus...

scilio pignora, & ante exolutam a domino pecuniam creditor secundum pignus acceptum vendidit: non posse venditionem post solutam pecuniam rescindi, duorum principum placitis continetur. PP. idib. Sept. Pio & Pontiano Conf.

3. Imp. Dioclet. & Maxim. AA. Gemello. Si creditor possessionem quam a parentibus tuis pignoris iure fuerat obligata, non vendidit, sed alij creditori pignori dedit, examinata fide veri, poteris eam soluto eo quod ex hac causa creditori debetur, intercessu praesidis provinciae recuperare. PP. xiiii. Kal. Ian. ipsiis iiii. & iii. AA. Conf.

DE PARTU PIGNORIS, & omni causa,

Tit. xxv.

1. Imp. Alexander A. Maffiano. Partus pignorate ancillae in pari causa esse, qua mater est, olim placuit. PP. Id. Maij, Agricola & Clementino Conf.

2. Imp. Dioclet. & Maxim. AA. Annofo & Antonino.

3. Imp. Dioclet. & Maxim. AA. Annofo & Antonino. Cum pignoris titulo mancipia vos obligasse pro mutua quam accepistis pecunia proponatis: horum mancipiorum operis quas creditor accepit, vel quas percipere potuit, in viuras computatis, & post in sortem extenuato debito, residuum offerentibus, vel si non accipiat, configuratum deponentibus, mancipia vobis praesens provinciae restitui iubebit. S. v. Kal. Ian. AA. Conf.

DE REMISSIONE PIGNORIS,

Tit. xxvi.

1. Imp. Severus & Antoninus AA. Proculo. Si te manumissum, & in libertate moratum, sciente ea, cui pignori nomine obligatus dicaris, praesidi probaveris: ex consensu creditricis remissionem pignoris obligationem apparebit, & per hoc iure manumissum, nec ab herede creditricis in servitutem peti posse, certum est. PP. xxi. Kal. Maij, Antonino A. ii. & Getio Conf.

2. Imp. Severus & Antoninus AA. Proculo. Si probaveris te secundum mercatum, possessionemque eius tibi traditam, sciente & consentiente ea, quae sibi eum a venditore obligatum dicit: exceptione eam remouebis. Nam obligatio pignoris, consenti & comitabitur & dissoluitur. PP. ii. Id. Feb. Antonino A. iiii. & Getio Conf.

3. Imp. Alexander A. Taurio. Si ignorante vel inuito te debitor tuus, qui vniuersa bona sua ob pecuniam debitam tibi obligauerat, cum republica postea contraxit, ius tuum non laesit. PP. xxi. Id. Apr. Albino & Maximo Conf.

4. Imp. Gordianus A. Aquilino. Cum te a debitore mercatum proponas eam rem, quae alij pignora erat: si sciente eo, ac pignus suum remittente, eam mercatus es: cum eius consensu nexu pignoris auaueris, si non noua voluntas intercesserit, quae denuo obligationem pignoris constitueret, ea res velut obstricta non potest vindicari. PP. x. Kal. Maij, Gordiano A. & Anulo Conf.

5. Idem A. A. Aclepiadi. Debitum, cuius meministi, quod per pacti conuentionem inuicem factam remisisti, etiam nunc petere non poteris, & visitato more pignora vindicare. PP. vi. Id. Sept. Gordiano A. ii. & Pompeiano Conf.

6. Imp. Dioclet. & Maxim. AA. Argio. Si tempore, quo praedium distrahebatur, praesgrammate admoniti creditores, cum praesentes essent, ius suum executi non sunt: postea videri obligationem pignori amississe. PP. iiii. Id. Feb. Maximo A. & Aquilino Conf.

7. Idem Augusti Paulino.

8. Redirem patri sui sub obligationem fundi, qui per chirographum nexu pignori fuerat, inuentum eandem cautionem reddi, pignoris etiam ius remississe videri, manifestum est. PP. vi. Id. Sept. Dioclet. iiii. & Maximiano AA. cc.

9. Idem AA. & CC. Apollonio. Si hypothecis fisco distrahente, creditores silentio straderunt negotium: palam est etiam actionem suam amississe eos, quam in rem habebant. Nam si scilicet haec fides facile conuelli non debet. PP. xiii. Kal. Sept. ipsiis iiii. & iii. AA. Conf.

10. Idem Augusti & CC. Hermiano. Cum ex causa mandati pro socio tuo te sceleratam pecuniam exoluisse proponas, curabit praesens provinciae in restituenda pecunia, quam pro eo exoluisi, necnon etiam in viuris eius indemnitate tuam prospicere. Nam si recepta a creditore mancipia quae pignori fuerat data, hac mente socio tuo tradidisti, ut pignoris vinculum quum dissolueretur: obligatio semel exincta instaurari non potest. PP. x. Kal. Oct. ipsiis iiii. & iii. AA. Conf.

11. Idem AA. & CC. Quintillio. Res pignoris hypothecae iuris creditoribus obnoxias, citra consensum eorum debitores alienantes, praecedentem non dissoluant obligationem. Dat. Kal. Dec. AA. Conf.

12. Imp. Iulianus A. Ioanni P. P. Solita prudentia vitium etiam de pignoriibus vel hypothecis rerum, quae quibusdam creditoribus suppositae, postea a debitoribus venduntur, vel alio modo transferuntur creditore suum consensum contra huius praesentem: & quodam legitimo potestate modo res ad priorem dominum reuertuntur. In hoc etenim casu diuersae sententiae a legum prudentibus habitae sunt, quibusdam dicentibus ius pignoris creditori renouari propter verbum *Fundatum remanere*, quod in generalibus hypothecis poni solitum est: aliis penitus extingui. Nobis autem visum est, ut, qui semel consensit alienationi hypothecae, & hoc modo suum ius respuit, indignum esse eandem rem, vitio ab initio ei suppositam, vindicare, vel tenentem inquirere. Dat. Constantino, post consulatum Lampadij & Orestis VV. cc. anno secundo.

ETIAM OB CHIROGRAPHAM

pecuniam pignus teneri posse,

Tit. xxvii.

1. Imp. Gord. A. Festo.

Pignus intercidit, si notatione facta in alium in obligationem transfusit, nec ut ea res pignori nomine teneretur, tibi cautum est. Quod si pactum inter te eumque qui postea dominus fundi constitutus nouam obligationem susceperat, intercessit, ut idem fundus tibi pignoris nomine teneretur: quamuis personali actione expertus feceris, condemnationem, pignoris tamen habes perfectionem. At si in possessione fueris constitutus: nisi ea quoque pecunia tibi a debitore reddatur, vel offeratur, quae sine pignore deberetur: eam restituere propter exceptionem doli mali non cogeris. Iure enim contentis debitores eam solam pecuniam, cuius nomine ea pignora obligauerunt, offerentes, audiri non oportere, nisi illa etiam satisfecerint, quam mutuum simpliciter acceperunt: quod in secundo creditore locum non habet, nec enim necessitas ei imponitur chirographarium etiam debitum priori creditori offerre. PP. Id. Martij, Gordiano A. & Anulo Conf.

DE DISTRACTIONE

pignorum,

Tit. xxviii.

1. Imp. Alexas. A. Pacat.

Vndum pignori obligatum si creditor ex se quibus debitum conceptus est, eum ipsa iure

11. Idem AA. & CC. Rufino. Si licet specialiter res pignori dederit pro alio, creditor eas distrahendi non habet facultatem nisi dissimulatione, marito obligante vel propriis, creditoris ignorantiam circumscriptis. PP. v. kalend. Maij, Heraclio AA. Conf.

12. Idem AA. & CC. Zotico. Si debitor tibi iure pignoris obligatum, & non consentiente distraxit dominium cum sua causa transfudit ad emptorem. S. prid. kal. Maij, Heraclio AA. Conf.

13. Idem AA. & CC. Theodoro. Si praedium obligatum a creditore comparuit, si in vacuum possessionem inductus non est: nullam in rem actionem habet.

14. Idem AA. & CC. Modesto. Si in hoc, quod iure tibi debetur, obligatas tenentibus fuerit, debitoribus res obligatas tenentibus aditus praesens provinciae, tibi distrahendi facultatem iubebit fieri. PP. xvi. kal. Decembr. Sirmij, AA. Conf.

15. Idem AA. & CC. Auliano. Obligatis pignori mancipiis a creditore distrahis ac traditis, si post debitor quondam hanc sollicitauerit, non venditori, sed emptori contra possidentem in rem competit actio. Datum kalend. Mart. Sirmij, CC. Conf.

16. Idem AA. & CC. Syluano. Nus ex multis debitoribus, qui pignora tradiderat, heredibus, quod ab eo personalis actione peti potuit, soluendo, res obligatas distrahendi creditore facultatem non adimit. S. iiii. Non. April. CC. Conf.

17. Idem AA. & CC. Agrippino. Si creditor obligatus generali siue speciali conuentione, per creditorem alium, cui non fuerat nexa, venundatae, non amittit perfectionem. Dat. prid. Non. Apr. CC. Conf.

18. Idem AA. & CC. Caiano. Si a creditore pignori obligatum praedium iure emit, de proprietate vincit non potest. S. vi. kal. Maij, CC. Conf.

19. Idem AA. & CC. Libyzo. Si maritus tuus mutuum (licet tuam) dedit pecuniam: eorum, quae pignoris titulo accepit, si ei non successisti: distrahendi nomine tuo nullam habes facultatem. S. vi. Id. Nou. Heraclio AA. Conf.

20. Idem AA. & CC. Sabino. Secundum placiti fidem, si nihil conuenit specialiter, pignoriibus a creditore maiore quam ea debebatur, pretio distrahis: licet ex eo fundus comparatus sit, non super hoc in rem, sed in personam, id est, pignoratitia de superhuo competit actio. S. vi. Id. Nou. Byzantij, CC. Conf.

DEBITOREM VENDITIONEM PIGNORIS IMPEDIRE NON POSSE,

TIT. XXIX.

1. Imp. Severus & Anus AA. Marcello.

Si sunt qui emere praedia tibi obligata velint, non impediuntur scriptura testamenti qua amplexus est debitor nulla a se praedia venundari, & poenam addidit, ut fieri fierent. Nec enim potuisse eum huiusmodi lege ius creditoris facere deterius, manifestum est. Dat. vi. kalend. Maij, Apro & Maximo Conf.

2. Imp. Gordianus A. Nepoti. Debitoris denunciatio, qui creditori suo, ne sibi rem pignori obligatam distrahat, vel his qui ab eo volunt comparare, denunciatio: ita demum effcax est, si vniuersum tam sortis quam usurarum offerat debitum creditoribus: quo non accipiente, idonea hinc probationis (ita ut

3. Imp. Gordianus A. Nepoti. Si creditor obligatus generali siue speciali conuentione, per creditorem alium, cui non fuerat nexa, venundatae, non amittit perfectionem. Dat. prid. Non. Apr. CC. Conf.

4. Imp. Gordianus A. Nepoti. Si creditor obligatus generali siue speciali conuentione, per creditorem alium, cui non fuerat nexa, venundatae, non amittit perfectionem. Dat. prid. Non. Apr. CC. Conf.

5. Imp. Gordianus A. Nepoti. Si creditor obligatus generali siue speciali conuentione, per creditorem alium, cui non fuerat nexa, venundatae, non amittit perfectionem. Dat. prid. Non. Apr. CC. Conf.

6. Imp. Gordianus A. Nepoti. Si creditor obligatus generali siue speciali conuentione, per creditorem alium, cui non fuerat nexa, venundatae, non amittit perfectionem. Dat. prid. Non. Apr. CC. Conf.

7. Imp. Gordianus A. Nepoti. Si creditor obligatus generali siue speciali conuentione, per creditorem alium, cui non fuerat nexa, venundatae, non amittit perfectionem. Dat. prid. Non. Apr. CC. Conf.

8. Imp. Gordianus A. Nepoti. Si creditor obligatus generali siue speciali conuentione, per creditorem alium, cui non fuerat nexa, venundatae, non amittit perfectionem. Dat. prid. Non. Apr. CC. Conf.

9. Imp. Gordianus A. Nepoti. Si creditor obligatus generali siue speciali conuentione, per creditorem alium, cui non fuerat nexa, venundatae, non amittit perfectionem. Dat. prid. Non. Apr. CC. Conf.

10. Imp. Gordianus A. Nepoti. Si creditor obligatus generali siue speciali conuentione, per creditorem alium, cui non fuerat nexa, venundatae, non amittit perfectionem. Dat. prid. Non. Apr. CC. Conf.

11. Imp. Gordianus A. Nepoti. Si creditor obligatus generali siue speciali conuentione, per creditorem alium, cui non fuerat nexa, venundatae, non amittit perfectionem. Dat. prid. Non. Apr. CC. Conf.

12. Imp. Gordianus A. Nepoti. Si creditor obligatus generali siue speciali conuentione, per creditorem alium, cui non fuerat nexa, venundatae, non amittit perfectionem. Dat. prid. Non. Apr. CC. Conf.

7. Idem AA. & CC. Menandro. Si ex maiore debiti quantitate minor tibi soluta...

8. Idem AA. & CC. Aurelio. Prescriptionem peremptoriam, quam ante contestari sufficit, omittam...

9. Idem AA. & CC. Mutiano. Si quidem intentione actoris probatione deficiente confidit, nulla tibi defensio necessaria est...

10. Idem AA. & CC. Aquilino. Non exceptionibus actores, quibus res auxiliium tribuitur certis ex causis, sed replicationibus suam intentionem...

11. Idem AA. & CC. Neoni. Defensiones siue exceptiones ad intercessores extendi, quibus res principalis integro mamente statu munitus est, constat.

12. Imp. Iuliano A. ad Iulianum comitem Orientis. Si quis aduocatus inter exordia litis pratermissam dilatoriam prescriptionem postea voluerit exercere...

13. Imp. Iuliano A. ad Iulianum comitem Orientis. Si quis aduocatus inter exordia litis pratermissam dilatoriam prescriptionem postea voluerit exercere...

14. Imp. Iuliano A. ad Iulianum comitem Orientis. Si quis aduocatus inter exordia litis pratermissam dilatoriam prescriptionem postea voluerit exercere...

15. Imp. Iuliano A. ad Iulianum comitem Orientis. Si quis aduocatus inter exordia litis pratermissam dilatoriam prescriptionem postea voluerit exercere...

16. Imp. Iuliano A. ad Iulianum comitem Orientis. Si quis aduocatus inter exordia litis pratermissam dilatoriam prescriptionem postea voluerit exercere...

17. Imp. Iuliano A. ad Iulianum comitem Orientis. Si quis aduocatus inter exordia litis pratermissam dilatoriam prescriptionem postea voluerit exercere...

18. Imp. Iuliano A. ad Iulianum comitem Orientis. Si quis aduocatus inter exordia litis pratermissam dilatoriam prescriptionem postea voluerit exercere...

19. Imp. Iuliano A. ad Iulianum comitem Orientis. Si quis aduocatus inter exordia litis pratermissam dilatoriam prescriptionem postea voluerit exercere...

20. Imp. Iuliano A. ad Iulianum comitem Orientis. Si quis aduocatus inter exordia litis pratermissam dilatoriam prescriptionem postea voluerit exercere...

21. Imp. Iuliano A. ad Iulianum comitem Orientis. Si quis aduocatus inter exordia litis pratermissam dilatoriam prescriptionem postea voluerit exercere...

22. Imp. Iuliano A. ad Iulianum comitem Orientis. Si quis aduocatus inter exordia litis pratermissam dilatoriam prescriptionem postea voluerit exercere...

23. Imp. Iuliano A. ad Iulianum comitem Orientis. Si quis aduocatus inter exordia litis pratermissam dilatoriam prescriptionem postea voluerit exercere...

24. Imp. Iuliano A. ad Iulianum comitem Orientis. Si quis aduocatus inter exordia litis pratermissam dilatoriam prescriptionem postea voluerit exercere...

DE LITIGIOSIS, TIT. XXXVII.

1. Imp. Severus & Anton. AA. Paulinz.

2. Imp. Severus & Anton. AA. Paulinz. Cvm creditor pignus vendit, non potest videri litigiose rei emptio contrahi...

3. Imp. Severus & Anton. AA. Paulinz. IN AVTHENT. de litigiosis. §. 1. colla. §. 13. al. 8. Nov. 112. c. 1.

4. Imp. Severus & Anton. AA. Paulinz. Litigiosa res est de cuius dominio causa movetur inter possessorem & pretorem...

5. Imp. Severus & Anton. AA. Paulinz. 1. Imp. Constantinus A. ad provinciales. Ite pendente actione, quae in iudicium deducta sunt, vel res pro quibus actor a reo detentis intendit...

6. Imp. Severus & Anton. AA. Paulinz. 2. Imp. Constantinus A. ad provinciales. Ite pendente actione, quae in iudicium deducta sunt, vel res pro quibus actor a reo detentis intendit...

7. Imp. Severus & Anton. AA. Paulinz. 3. Imp. Constantinus A. ad provinciales. Ite pendente actione, quae in iudicium deducta sunt, vel res pro quibus actor a reo detentis intendit...

8. Imp. Severus & Anton. AA. Paulinz. 4. Imp. Constantinus A. ad provinciales. Ite pendente actione, quae in iudicium deducta sunt, vel res pro quibus actor a reo detentis intendit...

9. Imp. Severus & Anton. AA. Paulinz. 5. Imp. Constantinus A. ad provinciales. Ite pendente actione, quae in iudicium deducta sunt, vel res pro quibus actor a reo detentis intendit...

10. Imp. Severus & Anton. AA. Paulinz. 6. Imp. Constantinus A. ad provinciales. Ite pendente actione, quae in iudicium deducta sunt, vel res pro quibus actor a reo detentis intendit...

11. Imp. Severus & Anton. AA. Paulinz. 7. Imp. Constantinus A. ad provinciales. Ite pendente actione, quae in iudicium deducta sunt, vel res pro quibus actor a reo detentis intendit...

lam fiscus noxer vel alia persona licentiam habeat iurgiorum, nec iudicium subeat...

4. Imp. Iuliano A. ad Iulianum comitem Orientis. Ensemus, ut si quis lite pendente vel actiones vel res quas possidet, ad alium quendam transulerit, siue scientem, siue ignorantem...

5. Imp. Iuliano A. ad Iulianum comitem Orientis. Equae tutoris neque curatoris absentia quicquam stipulationi nocentem...

6. Imp. Iuliano A. ad Iulianum comitem Orientis. Non moriturum praestari seruum, impossibilis promissio est, post mortem autem eius stipulatus, et ad solutionem postulat...

7. Imp. Iuliano A. ad Iulianum comitem Orientis. IN AVTHENT. de litigiosis. §. 1. colla. §. 13. al. 8. Nov. 112. c. 1.

8. Imp. Iuliano A. ad Iulianum comitem Orientis. Unc si heres in lite existit, rem ipsam cuius dominus esse apparet, legataria praestari...

DE CONTRAHENDA ET COMMITTENDA STIPULATIONE, TIT. XXXVIII.

1. Imp. Severus & Anton. AA. Secundo. Licet epistolae quam libello inseruisti, additum non sit, stipulatum esse eum, qui cauebatur...

2. Imp. Severus & Anton. AA. Secundo. Si filix tua, quam in potestate habebas, pecuniam dare stipulatus es, paratam obligationem exercere non prohiberis...

3. Imp. Severus & Anton. AA. Secundo. Si cum pecuniam tuam crederes accommo dato nomine Iuliani, stipulatio in personam eius absentis directa est...

4. Imp. Severus & Anton. AA. Secundo. Magnam legum veterum obscuritatem, quae protractandam litem magnam occasionem vsque adhuc praebat...

5. Imp. Severus & Anton. AA. Secundo. Magnam legum veterum obscuritatem, quae protractandam litem magnam occasionem vsque adhuc praebat...

6. Imp. Severus & Anton. AA. Secundo. Magnam legum veterum obscuritatem, quae protractandam litem magnam occasionem vsque adhuc praebat...

7. Imp. Severus & Anton. AA. Secundo. Magnam legum veterum obscuritatem, quae protractandam litem magnam occasionem vsque adhuc praebat...

Kalend. Mart. Praesente & Extricatio Coll. 4. Imp. Alexander Augustus Sabinus.

5. Imp. Dioclet. & Maxim. AA. & CC. Iudor. Nuda pollicitatione, secundum ea, quae saepe cuncta sunt, ad praestanda ea, quae promiserat...

6. Idem AA. & CC. Erotio. Si re debuit, quae sub transacione da si placita sunt, certi vel incerti stipulatione subsecuta peti posse...

7. Idem AA. & CC. Antonio. Neque tutoris neque curatoris absentia quicquam stipulationi nocentem...

8. Idem AA. & CC. Polidonio. Non moriturum praestari seruum, impossibilis promissio est, post mortem autem eius stipulatus, et ad solutionem postulat...

9. Idem AA. & CC. Capito. Si quidem Zenoni stipulanti, mortis vel cruciatus scorporis terribis timore spopondisti, aduersus expetentem exceptione propostis defendi potes...

10. Imp. Leo A. Erythrio P. P. Omnes stipulationes, etiam si non solennibus vel directis, sed quibuslibetque verbis consensu contrahentium compositae sunt, vel legibus cognitae suam habeant firmitatem...

11. Imp. Iulianus A. Menae P. P. Crupulosam veterum inquisitionem, virum post mortem, an cum moreretur, vel pridie quam moreretur stipulatus sit aliquis, vel in testamento legati vel fideicommissi nomine aliquid dereliquerit...

12. Idem A. Menae P. P. Magnam legum veterum obscuritatem, quae protractandam litem magnam occasionem vsque adhuc praebat...

13. Idem A. Menae P. P. Magnam legum veterum obscuritatem, quae protractandam litem magnam occasionem vsque adhuc praebat...

14. Idem A. Menae P. P. Magnam legum veterum obscuritatem, quae protractandam litem magnam occasionem vsque adhuc praebat...

15. Idem A. Menae P. P. Magnam legum veterum obscuritatem, quae protractandam litem magnam occasionem vsque adhuc praebat...

16. Idem A. Menae P. P. Magnam legum veterum obscuritatem, quae protractandam litem magnam occasionem vsque adhuc praebat...

17. Idem A. Menae P. P. Magnam legum veterum obscuritatem, quae protractandam litem magnam occasionem vsque adhuc praebat...

18. Idem A. Menae P. P. Magnam legum veterum obscuritatem, quae protractandam litem magnam occasionem vsque adhuc praebat...

19. Idem A. Menae P. P. Magnam legum veterum obscuritatem, quae protractandam litem magnam occasionem vsque adhuc praebat...

20. Idem A. Menae P. P. Magnam legum veterum obscuritatem, quae protractandam litem magnam occasionem vsque adhuc praebat...

21. Idem A. Menae P. P. Magnam legum veterum obscuritatem, quae protractandam litem magnam occasionem vsque adhuc praebat...

posse debitor ad euitandam poenam adire, quod nullus enim admonuit sed etiam citra vllam admonitionem eidem poenae pro stipulationis tenore sicut obnoxius cum ea quae promissit, ipse in memoria sua seruare, non ab aliis sibi manifestari debeat...

13. Idem A. Iuliano PP. Vteris iuris alterationes decedentes, generaliter sancimus omnem stipulationem, siue in dando, siue in faciendo, siue mixta ex dando & faciendo inueniatur...

14. Idem A. Iuliano PP. Primam quaestionem, & frequenter in iudicio versatam, satis humanum est saltem in praesenti dirimere, ne diuitius nostram rempublicam molestare concedatur...

15. Idem A. Iuliano PP. Si quis spoponderit insulam, cum moriebatur, adificare stipulatus sit, siue possibilibus veteribus videbatur huiusmodi stipulatione...

16. Idem A. Iuliano PP. Si quis spoponderit insulam, cum moriebatur, adificare stipulatus sit, siue possibilibus veteribus videbatur huiusmodi stipulatione...

17. Idem A. Iuliano PP. Si quis spoponderit insulam, cum moriebatur, adificare stipulatus sit, siue possibilibus veteribus videbatur huiusmodi stipulatione...

18. Idem A. Iuliano PP. Si quis spoponderit insulam, cum moriebatur, adificare stipulatus sit, siue possibilibus veteribus videbatur huiusmodi stipulatione...

19. Idem A. Iuliano PP. Si quis spoponderit insulam, cum moriebatur, adificare stipulatus sit, siue possibilibus veteribus videbatur huiusmodi stipulatione...

20. Idem A. Iuliano PP. Si quis spoponderit insulam, cum moriebatur, adificare stipulatus sit, siue possibilibus veteribus videbatur huiusmodi stipulatione...

21. Idem A. Iuliano PP. Si quis spoponderit insulam, cum moriebatur, adificare stipulatus sit, siue possibilibus veteribus videbatur huiusmodi stipulatione...

22. Idem A. Iuliano PP. Si quis spoponderit insulam, cum moriebatur, adificare stipulatus sit, siue possibilibus veteribus videbatur huiusmodi stipulatione...

23. Idem A. Iuliano PP. Si quis spoponderit insulam, cum moriebatur, adificare stipulatus sit, siue possibilibus veteribus videbatur huiusmodi stipulatione...

24. Idem A. Iuliano PP. Si quis spoponderit insulam, cum moriebatur, adificare stipulatus sit, siue possibilibus veteribus videbatur huiusmodi stipulatione...

25. Idem A. Iuliano PP. Si quis spoponderit insulam, cum moriebatur, adificare stipulatus sit, siue possibilibus veteribus videbatur huiusmodi stipulatione...

26. Idem A. Iuliano PP. Si quis spoponderit insulam, cum moriebatur, adificare stipulatus sit, siue possibilibus veteribus videbatur huiusmodi stipulatione...

27. Idem A. Iuliano PP. Si quis spoponderit insulam, cum moriebatur, adificare stipulatus sit, siue possibilibus veteribus videbatur huiusmodi stipulatione...

20. Idem Augusti, & cc. Aureliano. Sententia bonorum omnium adimplerem con-

21. Idem Augusti, & cc. Iuliano. Sicut eligendi fideiussores creditor habet potesta-

22. Idem Augusti Cæsares Hermiano. Si ultra hoc, quod accepit ea, pro qua te mandato-

23. Idem Augusti, & cc. Antipatro. Ros principales, vel mandatores simpliciter ac-

24. Idem Augusti, & cc. Pergamio. Fideiussoris quidem heres exemplo rei principalis

25. Idem Augusti, & cc. Philippo. Ignoribus datis a teo principali distractis, nec

26. Imp. Iulianus A. Iuliano præfeto prætorio. Ancimus, si quis pro alio sponderit, quatenus

27. Idem Augusti, & cc. Iuliano præfeto prætorio. Si fideiussor nullam quidem cautionem faciat, de-

28. Idem Augusti, & cc. Iuliano præfeto prætorio. Generaliter sancimus, quemadmodum in manda-

29. Idem Augusti, & cc. Iuliano præfeto prætorio. Si solvere tibi pecuniam delegatus Eucarpus da-

30. Idem Augusti, & cc. Iuliano præfeto prætorio. Si pater tuus cui te successisse proponis, creditori

31. Idem Augusti, & cc. Iuliano præfeto prætorio. Si solvere tibi pecuniam delegatus Eucarpus da-

32. Idem Augusti, & cc. Iuliano præfeto prætorio. Si pater tuus cui te successisse proponis, creditori

33. Idem Augusti, & cc. Iuliano præfeto prætorio. Si solvere tibi pecuniam delegatus Eucarpus da-

34. Idem Augusti, & cc. Iuliano præfeto prætorio. Si pater tuus cui te successisse proponis, creditori

35. Idem Augusti, & cc. Iuliano præfeto prætorio. Si solvere tibi pecuniam delegatus Eucarpus da-

36. Idem Augusti, & cc. Iuliano præfeto prætorio. Si pater tuus cui te successisse proponis, creditori

37. Idem Augusti, & cc. Iuliano præfeto prætorio. Si solvere tibi pecuniam delegatus Eucarpus da-

38. Idem Augusti, & cc. Iuliano præfeto prætorio. Si pater tuus cui te successisse proponis, creditori

DE NOVATIONIBVS; ET delegationibus;

Tit. XLII.

1. Imp. Alexander. A. Timotheo.

2. Imp. Gordianus A. Firmino.

3. Idem A. Mutlano.

4. Imp. Alexander. A. Timotheo.

5. Imp. Gordianus A. Firmino.

6. Idem A. Mutlano.

7. Imp. Alexander. A. Timotheo.

8. Imp. Gordianus A. Firmino.

9. Idem A. Mutlano.

10. Imp. Alexander. A. Timotheo.

11. Imp. Gordianus A. Firmino.

12. Idem A. Mutlano.

13. Imp. Alexander. A. Timotheo.

14. Imp. Gordianus A. Firmino.

15. Idem A. Mutlano.

16. Imp. Alexander. A. Timotheo.

17. Imp. Gordianus A. Firmino.

eo modo tui creditoris exactionem contra cum in-

Non abstulit tibi procurator tuus actionem, si

Si pater tuus cui te successisse proponis, creditori

Nec creditoris creditori quiquam inuitus dele-

Si solvere tibi pecuniam delegatus Eucarpus da-

Novationum nocentia corrigentes volumina, &

Si solvere tibi pecuniam delegatus Eucarpus da-

Novationum nocentia corrigentes volumina, &

Si solvere tibi pecuniam delegatus Eucarpus da-

Novationum nocentia corrigentes volumina, &

Si solvere tibi pecuniam delegatus Eucarpus da-

Novationum nocentia corrigentes volumina, &

Si solvere tibi pecuniam delegatus Eucarpus da-

Novationum nocentia corrigentes volumina, &

Si solvere tibi pecuniam delegatus Eucarpus da-

Novationum nocentia corrigentes volumina, &

Si solvere tibi pecuniam delegatus Eucarpus da-

Novationum nocentia corrigentes volumina, &

demptum cognoscere, eam exsoluisti: cassatione

Nihil interest, utrum creditori mutuum pecuniâ

Nvlla tibi adversus creditorem alienum actio

Si inter patrem tuum, eosque quos debitores esse

Eius quantitatis, cuius petitionem ratio compen-

Vsuras, quæ quotannis in vrbe numerandæ sūt,

Obfignatione totius debitz pecuniz solennitas

Successores eius: qui maior viginti quinque annis

Cum maritum tuum a debitoribus tuis minoris

Inuito vel ignorante creditore qui soluit alij, se

Si obligatum hominem ex causa mandati, non per

Pecuniz soluz profectio collata instrumento,

Si cum ferus liberam pecunij administrationem

Si cum ferus liberam pecunij administrationem

Si cum ferus liberam pecunij administrationem

Si cum ferus liberam pecunij administrationem

Si cum ferus liberam pecunij administrationem

Quod debitori tuo chirographum redditum con...

Utrum quod mutuum sumpsi pecuniam, in solu...

IN AVTENT. de fidijussor. & mandatis. §. quod an...

Quod nisi d. l. l. ius in rem vel alia re mobili f. luere ne...

Analysi iuris est, tam alio pro debitoribus sol...

Inquisitio veritatis tolli non potuit, quod chiro...

Si ad rem servum tam mutui dandi pecuniam, quam...

Si opera ceteri servi pro pecunia sumpta sibi in de...

Interest multum: vtrumne spe futuri numeratio...

Inductum, id est, cancellatum, necne sit chirogra...

Si litterarum Auxenonis contemplatione, quas ad...

Utrum pro pecunia, quam mutuo accepit, secun...

Utrum pro pecunia, quam mutuo accepit, secun...

25. Item AA. & CC. Aureliano. Solutionem ad...

DE ACCEPTILATIONIBVS

TIT. XLIIII.

Am tibi scripti, posse apud iudicem queri, an so...

1. Imp. Dioclet. & Maximian. AA. & CC. Claro.

Si donationis gratia novatione facta per accepti...

Per Aquilianam stipulationem pacto subditam obli...

DE EVICTIONIBVS,

TIT. XLV.

Emptor hereditatis rem a possessoribus sumpta...

Quoniam avus tuus, cum pradia tibi donaret, de...

Quod si rem emit, & post possidet, quamdiu e...

Si pradium tibi pro soluto datum est, quod aliis...

Ex his pradiis, quae mercatae sunt, si aliqua a...

Non dubitatur, & si specialiter venditor evictio...

Ad rem laudatam, si evicta res est, & fiduciorem...

Non April. Alexandro A. Coss. 2. Item A. Clementino.

Emptor fundi, nisi auctori aut heredi eius denun...

Si controuersa tibi possessionis, quam bona fide...

Si fines agri venditor demonstravit: & legem di...

Exceptione doli recte cum submouebis, quem ab...

Si in libertatem evictus est servus, quem merita...

Si ob causam iudicis pignora capta sunt ex eius...

Siue possessio venditoris fuit: filius eiusdemque...

Si non iniuria iudicis, sed iuris ratione supra...

Super empti agri quæstione discrepans praeser...

Si cum quæstio tibi super eos, quem comparauer...

22. tradidit: praeser prouideat in damnis, quae...

Si status tibi super homine venundato mota qua...

Si obligata pradia venundasti, & longi tempore...

Si parentes vestri mancipia venundauerunt, &...

Empti actio longi temporis praescriptione non...

Utrum tibi liberum venundatum fundum ab au...

Utrum successores etiam venditoris pro evictio...

Si post perfectam venditionem ante pretium nu...

l'art. 10. de patria potestate.
le dieu dont est faite mention
au sujet de l'émancipation l'art. 10.
dans notre jurisprudence de l'époque de
dix ans.

il faut que l'émancipation des enfants
par le père soit volontaire et non
pour éviter l'émancipation. vide
de l'art. 10. cap. 1. et l'art. 10.
liv. 4. cap. 51.

le mariage d'une fille donne par elle
l'émancipation l'art. 10.
vide aussi la nouvelle 10. l'art. 10.

17. Item AA. & cc. Diogeniz.

Liber captus ab hostibus, & commercio redemptus...

18. Item AA. & cc. Trypliniano.

Ab hostibus capti, ac postliminio reuersi, pro huiusmodi casu amissa...

19. Imp. Grat. Valent. & Theod. AAA. ad Severinum ducem.

Si quis fortis necessitas captiuitatis abduxerit, si non transierit, sed hostis irruptionis necessitate transfugit...

20. Imp. Honor. & Theod. AA. Theodoro P. P.

Diuersarum homines provinciarum cuiuslibet sexus, conditionis, & aetatis, quos barbarica feritas captiuitatis necessitate transfugerat...

DE INFANTIBUS EXP. sicut liberis & seruis, & de his qui sanguinolentos nutriendos acceperunt.

Tit. LII.

1. Imp. Alexander A. Claudio.

Si inuito vel ignorante te partus ancillae vel adscriptitiae tuae expositus sit, repetere eum non potest...

1. Imp. Valens, Valent. & Grat. AAA. ad Probum P. P.

Unquiqueque sobolem suam nutriet, quod si exponendam putauerit, animaduersioi quae constituta est, subiacebit...

3. Imp. Iulianus A. Demostheni P. P.

Ancimus nemini licere, siue ab ingenuis genitoribus puer parualus procreatus, siue a libertina progenie, siue seruili conditione maculatus, expositus sit...

IN AVTH. consilio. quae ex adscriptis. s. i. coll. s. tit. 9. al. 8. Non. 54. cap. 1.

Nitiqua lex erat, quae dicebat ex persona liberae & altera adscriptitiae natos, adscriptitiam sequi conditionem...

4. Imp. Iulianus

Ancimus ut quoscumque vel in ecclesiis, vel in vicis, vel aliis locis abiectos constituerit, si modis omnibus liberi sint...

deperata eorum valetudine, possessorum curatio ne digni non censentur, omnino in libertatem abripiatur...

QVAE SIT LONGA CONSVETUDO. TIT. LIII.

1. Imp. Alexander A. Apro.

Præses provinciae probatis his quae in oppido frequenter in eodem controuersarum genere seruata sunt, causa cognita statuet...

Constitutionis visusque longae non vllis auctoritas est, verum non vltique adeo sui valitura momento, ut aut rationem vincat, aut legem...

Leges quoque ipsas antiquitus probata & seruata tenaciter consuetudo imitatur, & retinetur...

DE DONATIONIBUS. TIT. LIIII.

1. Imp. Severus & Anulinus AA. Lucio.

Emptionum mancipiorum instrumentis donationis, & traditis, & ipsorum mancipiorum donationem & traditionem factam intelligis...

2. Imp. Gordianus A. Leoni.

Si nomen persecutionem in te emancipatam pater tuus titulo donationis transtulit, frustra pretendit qui debitor tuo heres existit...

3. Imp. Decius A. Marcellino.

Spem futurae actionis plena intercedente donationis voluntate posse transferri non immerito placuit...

4. Imp. Probus A. Marciz.

Si fundiones, exactiones, vel tributa per eum, cui donata res non erat, vel ab actoribus ipsius nomine celebratae sunt...

5. Imp. Carinus & Numerianus AA. Flaconillz.

Si donatio per epistolam facta non appareat, verba tamen testamenti, quibus liberalitas testatrix confirmata est, fideicommissum continere non amabitur...

6. Imp. Dioclet. & Maxim. AA. Christianz.

Nec ambigi oportet donationes etiam inter absentes, & maxime si ex voluntate donantium possessiones hi, quibus donatum est, nanciscantur...

7. Item AA. & CC. Iulio.

Consulis quidem professio domino preiudicata non solet. Sed si in censum velut sua mancipia...

pia deferenti priuigno tuo consentisti, donationem in eum contulisse videris...

Si praeses provinciae non donandi voluntate futurorum tuorum nomine praedia in censum detulisse te manifestis probationibus cognouerit...

Legem, quam rebus tuis donando dixisti, siue stipulatione tibi prospexisti, ex stipulatu, siue non incerto iudicio, id est praescriptis verbis, apud praesidem provinciae debes agere...

Nec ignorans, nec inuito quisquam donat. unde si de hoc fundo non cogitasti, cuius velur donationi te consensisse continetur...

Vin de bonis tuis partem quidem penes te retinuisse, partem vero in eum, quem in potestate habes, donationis titulo contulisse commemoras...

Portionem propriam, rebus nondum diuisis, nemo prohibetur titulo donationis in alium transferre...

Si aliquid per epistolam donatum tibi probatur, breuitas chartulae, donationi (si legitur facta) probatur nihil quicquam derogat...

Si filius tuus res ad te pertinentes sponte sua te non consentiente donauit: ad eam, quod non habuit, transferre non potuit...

Non eius qui donationis titulo possidet, sed totius iuris successoris onus est. Ita quae nemini obligata praedia per donationem consecuta es, superuacua geris sollicitudinem...

Senectus ad donationem faciendam sola non est impedimento. Dat. v. kal. Decem. AA. Coss.

Siue emancipatis filiis res donasti, siue in potestate constitutis, & sui iuris effectis, ac tenentibus non ademisti: blandiri tibi non debes...

Si donationes causa furti adionem tibi remissam probetur: superuacua geris sollicitudinem...

Si tua vestra propriae res quacumque ratione factas titulo liberalitatis in eum, cognosquem praesens iudicis, contulit...

Nestata mortua quondam nura tua, nepis tua, quae ex ea filioque tuo quaestita est, quandoque potest ad eius venire successione...

3. Imp. Dioclet. & Maxim. AA. & CC. Heredi.

Nec fratris sui mortis causa reticere scilicet donationem foret rescindere licet. S. III. Kal. Ian. Sirmij, AA. Conf.

Imp. Iulianus A. Iuliano P. P. Cuius de mortis causa donationi dubitabatur, & alij quidem inter ultimam voluntatem eam posuerunt, & legatis aggregandam esse censuerunt...

DE INFIRMANDIS POENIS COELIBATIS, & ORBITATIS, & DE DECIMATIIS SUBLIUS, TIT. LVIII.

1. Imp. Constantinus, Constantinus, & Constantinus Augusti ad populum. Vi iure veteri coelibes habebantur, imminenti...

2. Imp. Honor. & Theod. AA. Isidoro P. V.

Inter virum & uxorem rationem cessare ex lege Papia decimarum: & quantum non interueniant...

DE IVRE LIBERORVM, TIT. LIX.

1. Imp. Honor. & Theod. AA. Isidoro P. V. Nemo post hac a nobis ius liberorum petat: quod...

2. Imp. Iulianus A. Mennae P. P. Illam iniuriam quae contra matrem defuncti vel defunctae praeiuratae fuerat temporibus, pro iustitia...

CODICIS DOMINI IVSTINIANI SACRATISSIMI PRINCIPIS, perpetui Augusti repetitae praedictionis, LIBER NONVS.

DE HIS, QUI ACCVSARE non possunt, TIT. I.

1. Imp. Severus & Antoninus AA. Sylvano.

Reus est, ut criminibus, quae tibi vel grauiora ab aduersario tuo obiiciuntur, credis atque vulnere respondeas: & tunc ex euentu causae iudex acribit...

2. Imp. Antoninus A. Ingenuo. Scantiones, quibus secundum solam Eugenio speculam probare se dicit, tutores vel curatores...

3. Imp. Alexander A. Ruffo.

Qui crimen publicum instituire properant, non aliter ad hoc admittantur, nisi prius in scriptis pagina praecesserit, & fideiussor de exercenda...

4. Idem A. Dionysio.

Vxor tua, si consobrinae sui necem vindicadam existimat, adeat praesidem praenitig. PP. XVI. Kal. Iul. Alexandro A. Conf.

5. Idem A. Marcellino.

Senatus consulto permissum non est mulieri legis Corneliae crimine raum facere, nisi res ad eam pertineat. Cum igitur filij tui tutores vel curatores habeant...

deau. PP. Ral. Obohr. Alexandro A. Conf. 6. Idem A. Probo.

Accusationem, a qua discedere te professus es, respicere non debes. PP. v. Non. Maij, Iuliano II. & Crispino Conf.

7. Idem A. Felici.

Si ea, quae crimen intendit, cognitionem moratur, certa perferenda accusationis tempora iudex competers praesentia quae si agere superiderit, renu...

8. Imp. Gordianus A. Caio militi.

Non prohibentur milite accusationem, quae publici iudicij instar obtineat, intendere, si suam, suamque iniuriam exequantur. Idemque consobrinae tuae necem defendere tibi permissum. PP. XVII. Kalend. August. Pio & Pontiano Conf.

9. Idem A. Severino.

Non ignorat competens iudex, eam, quam vltionem & mortem filij persequi allegat, non temere ad accusationem esse admittendam, nisi prius matrem se esse prouocauerit. PP. VII. Non. Mart. Gordiano A. & Aniola Conf.

10. Idem A. Mucarraulo militi.

Si crimen ad tuam tuorumque iniuriam pertinet, & mortem filij persequi allegat, non temere ad accusationem esse admittendam, nisi prius matrem se esse prouocauerit. PP. VII. Non. Mart. Gordiano A. & Aniola Conf.

11. Imp. Philippus A. & Philippus Caf. Saturnus & alii.

Ata opera partis aduersae res vestras incendio exarsas esse asseuerantes, crimen legis Corneliae de sicariis exequi potestis. PP. XIII. Kal. Iul. Peregrino & Amiliano Conf.

12. Imp. Dioclet. & Maxim. Augusti, & cc. Corinthis.

De crimine, quod publicorum fuerit iudiciorum, mulieri accusare non permittitur, nisi certis ex causis, id est, si suam suorumque persequatur iniuriam secundum antiqui iuris statuta tantum, de quibus specialiter ei concessum est, non exacta subscriptione. Vnde aditus praeses praenitig in primis examinabit, an tale sit crimen, cuius accusationem mulier subire non prohibetur. S. v. Kal. Maij, AA. Conf.

13. Idem AA. & CC. ad A. clepsum.

Si magnum & capitale crimen ac non leue traster contra fratrem suum instituit, non solum audiendus non est, sed etiam exilij poena pendendus est. Dat. x. Kal. Febr. cc. Conf.

14. Idem Augusti, & cc. Elize.

Propter iniurias, quas tuae vitae paratas contendis, accusationem apud praesidem praenitig contra filium tuum, si pietas & ratio naturalis animi tui non reuocet intentionem, constituere potes. S. XVI. Kal. Mart. cc. Conf.

15. Idem Augusti, & cc. Lupioni.

Criminis accusationem instituire cum periculo calumniae, si tibi existimatio integra est, minime prohiberis. S. III. Kalend. Mart. cc. Conf.

16. Idem Augusti, & cc. Callinico.

Quoniam rationibus iuris congruis desiderium tuum, postulantis accusationem tertiam ei, qui duos reos delatos habet, non permittit contra legis praesentia, nisi suam suorumque iniuriam quis persequatur. S. XII. Kal. Dec. Nicomedis, cc. Conf.

17. Pars sententiae eorundem Augusti, & cc. Dat. v. id. Ianua. Diocletiano & Maximiano Augusti, Conf.

Nullum & longe a seculi nostri bastitudine esse credimus, ut Thaumafius accusandi eius habeat facultatem, in cuius domo eum (licet ingenuum) a prima aetate tamen fuisse constabat. Quare ex nomine Thaumafij mentis super confidit criminis cu Symmethe conquisca. si quum sane iulium petiuerit

idem Thaumafius sibi competere confidit: iudicio praesidali poterit experiri.

18. Idem Augusti, & cc. Iuliano. Si soorem tuam louiorum commissorum ream facis, accusationem non prohiberis exercere in iudicio praesidali quo temerarie commissa, congrua vltione plestantur. Mar. III. Kalend. Mart. Diocletiano II. & Maximiano VII. Augusti, Conf.

19. Imp. Valens, Valens, & Gratian. Augustus. Eo die quo praeside Sardiniae.

Neganda est accusatis, qui non suam suorumque iniurias exequantur, licentia criminandi in pari vel minori crimine, priusquam se crimine, quo praemittitur, exueat, secundum scita veteri iuris condidit tamen, ut & ipsi inscriptiones contra eos etiam pendente accusatione deponere possint. Dat. prid. id. Aug. Caetanti. Gratia. A. III. & Equitio v. c. Conf.

20. Imp. Arcad. & Honor. Augusti, Eutychno. praeside praenitig.

Si quis ex familiaribus vel ex seruis cuiuslibet domus cuiuscumque criminis delator atque accusator emerit, eius existimatio, caput, atque fortunas petiturus, cuius familiaritati vel dominio inhazserit, ante exhibitionem testium, atque examinationem iudicij, in ipsa expositione criminis, atque accusationis exordio, vltore gladio seriat. Vocem enim suam amputari oportet potius, quam audiri. Maieftatis autem crimen tantum excipimus. Datam v. id. Nou. Constantinopol. Caesario & Attico Conf.

21. Imp. Honorius & Theodosius Augusti, Consulibus, praetoribus, & trib. pleb. Senatu S. D. Si liberi, accusatores manusi formam hereditum esse praesumpserint: eodem quo serui supplicio tenebuntur, luituri poenas aut prohibitz delationis exordium. Dat. VII. id. Aug. Rauennae, A. Clepiodoto & Martiniano Conf.

DE ACCVSATIONIBVS, ET INSCRIPTIONIBVS, TIT. II.

1. Imp. Alexander A. Martiano.

Eos, qui terminos effoderunt, extraordinaria animaduersione coerceri debere, praeses praenitig non ignorabit. PP. III. Kal. Aug. Alexandro A. Conf.

2. Idem A. Syro.

Si cuidam crimini obnoxius seruus postulat, dominus eum defendere potest, & in iudicio iustitiae accusatoris intentionibus responsum post probationem autem criminis, non ipse dominus, sed seruus pro suo delicto condemnatione sustineat. Ideo enim seruum suum domino defendere permissum est, ut pro eo possit competentes allegationes offerre. PP. XI. Kal. Dec. Alex. A. Conf.

3. Idem A. Stephanidi.

Eos capitalium criminum absentes, etiam per procuratorem defendi, leges publicorum iudiciorum permittunt. PP. III. Non. Nouem. Maximo II. & Aliano Conf.

4. Imp. Gordianus A. Archelao.

Si accusatoribus absentibus, & non per contumaciam adesse iudicio cessantibus, ex vna postulatione aditus praeses praenitig non causa cognita sententiam dixit, qua eum, de quo querimoniam derulisti, liberandum existimauit: criminatione etiam nunc perseverante, quae contumacia vel cessacione accusatorum non interueniente iustitiam non potuit: causam intentam criminis apud eundem vel successorem eius more iudiciorum tractabitur. PP. Non. Mart. Gordiano A. II. & Pompeiano Conf.

les unia cod. de pht. in pht. in
non tuorum infra. Les Dispositiva
de droit canonique et de conseil de
tribe qui ont determiné que dans le
cas de pht. de fore. lembriço se
prouvent avir. l'imp. pendant que
le portane ravis et le port. les mains
durant le port, mais qui l'explerai
d'ha. soit en l'été et le quet. soit alle
donne. son contentement de nouveau.

Secund. de 1679 et 1679. veulent
cependant que les mandats de ces
les congrables fautes et études
soient pour l'été et le quet. soit alle
et qu'au de cost. et de l'été et
inhabite. et l'été et le quet. soit alle
et l'été et le quet. soit alle
constantement.

quand de pht. de pht. on
recomend. que les que les
dommage. soit l'été et le quet. soit alle
de l'été et le quet. soit alle
ceux qui ne sont.

6. Idem Augusti, & cc. Flauiano, Cvm nec patrono, iniuriam facere libertis, iuris...

5. Idem Augusti, & cc. Potentiano, Iniuriarum causa non publici iudicij, sed privati...

8. Idem Augusti, & cc. Mariano.

Dominum pro atroci iniuria, quam seruus eius passus est, edicti perpetui actione proposita, qua...

9. Idem Augusti, & cc. Nonnae, Si quis posthac per Aegyptum intra duodecimum...

10. Idem Augusti, & cc. Paulo, Si quidem autem tuam ancillam (infamandi causa)...

11. Imp. Zeno A. Alexandro viro illustri.

Si quando iniuriarum actio, quam inter privata de relictis veteris iuris auctores connumerant, a...

DE FAMOSIS LIBELLIS,

Tit. xxxvi.

1. Imp. Valens & Valens Augusti, ad Edictum.

Si quis famosum libellum sine domi, sine in publi co, vel quocumque loco ignarus repererit: aut corrumpt...

Mart. Conf. Valentiniano & Valente Augusti, Conf.

DE ABIGEIS,

Tit. xxxvii.

1. Imp. Honor. & Arcad. Augusti, Pasiphilo, Bactri animalis accusatio non solum cum inscrip...

DE NILI AGGEREVS NON rumpendis.

Tit. xxxviii.

1. Imp. Honor. & Theod. Augusti, Anthemio, PP. Si quis posthac per Aegyptum intra duodecimum...

DE HIS QUI LATRONES VEL alius criminibus reos occulta uerunt,

Tit. xxxix.

1. Imp. Valens, Valens & Grat. Augusti, Simplicio Vic.

Quos qui secum alii criminibus reos occultando, uel...

Si qui latrones, seu alii criminibus obnoxij in possessione...

si praesentes & scientes vltro non obtulerint nocentes, vel admoniti eos exhibere distulerint...

DE REQVIKENDIS REIS, TIT. XL.

1. Imp. Anianus A. Rustico.

Cvm abfenti reo graui crimina intentantur, sententia festinari non solet, sed adnotari, vt...

1. Imp. Constantinus A. ad Ianuarium.

Vicunque ex eo die quo reus fuerit in iudicio...

1. Imp. Honorius & Theod. AA. Palladio P.P.

In pecuniariis causis edictum contra latitantem...

DE QVAESTIONIBVS, TIT. XLI.

1. Imp. Severus & Anton. AA. Antianx

Quaestionem de seruis contra dominos haberi non oportet, exceptis adulterij criminibus, item...

2. Idem AA. & CC. Catulo.

In solitum est, & graue exemplo, audiri seruos aduersus tutores, vel matrem dominorum suorum...

3. Imp. Anianus A.

Cvm cognatione audisset, dixit: Primum serui alieni interrogantur, si praesentia fuerint...

cedere ad verisimilia causa crimina. 1. Ipsa quoque mulier torquetur. Neque enim xgrè ferret...

4. Pars ex rescripto imperatoris Anianus A. Sicuti conuictis confessisque ad societatem scelerum...

5. Imp. Alexander A. Respecto, Nec si mors testatoris vindicanda est, quaestioni...

6. Imp. Gordianus A. Herodiano, Pridem placuit domestica seruorum seu libertorum...

7. Imp. Diocletianus & Maximianus AA. Urbanae, Seruos, qui proprii indubitate iuris tui probantur...

8. Idem AA. ad Sallustium praesidem, Illites neque tormentis, neque plebeiorum poenis...

9. Idem AA. & CC. ad Charissimum praesidem Syriæ, Super statu ingenuitatis per omnia interrogatorium &...

10. Idem AA. & CC. Prolempzo, Cvm testamentum falsum esse proponas: ad illustrandum...

11. Idem AA. & CC. Boetho, Duo Marco placuit, eminentissimorum quidem necnon...

12. *Idem* AA. & CC. Aspro. Quoties de dominio mancipiorum tractatur, si illis probationibus veritas illuminari non potest...

13. *Idem* AA. & CC. Philippz. Hoc quod placet, si de hereditate queratur, hereditarios seruos interrogari, tibi optulari non potest...

14. *Idem* AA. & CC. Constantio. Seruos non solum pro dominis, sed quorum dominio sunt constituti, sed nec pro his quorum antea fuerunt: interrogari posse constat.

15. *Idem* AA. & CC. Maximo. Interrogari seruos de factis suis, non solum in criminali causa, sed etiam in pecuniaria (veluti quando per eos depositi vel commodati nomine, vel alius causis legibus cognitis res alius prelitae sunt) posse non ambigitur.

16. *Impp. Valens, Valens, & Grat. AAA.* ad Antonium prefectum pratorio Gallianorum. Decuriones siue ob alienum siue ob suum debitum, exortos omnino earum volumus esse penarum: quas fideiula & tormenta constituunt.

17. *Impp. Arcad. & Honor. AA.* Messalze PP. Nihil sibi desiderans a iustitia indignatio cognitorem, nihil venalis exigentium terror in eas quae aut innocentia secuta, aut principali sunt honore munitae, intelligat licere personas, ad inferendas iniurias corporales, habeat hanc mercedem laboris multorum numerum testimoniis commendata deuotio.

18. *Imp. Iustinianus A.* Demostheni PP.

DE ABOLITIONIBVS, TIT. XLII. DE ABOLITIONIBVS, TIT. XLII. 1. *Impp. Diocletian. & Maxim. AA. & CC.* Paternz. Praeseres provinciae si perpexerit abolitionem ad omnia crimina quae mota sunt: pertinetur, a se

impetratam: ne semel finita instaurantur, intercessione auctoritatis suae prospiciat. Supplicatione vero porrecta nutui principali, praefata abolitione scriptum crimen ab eadem persona reuocari potest.

2. *Imp. Constantinus A.* ad Ianuarium praef. vrbi. Abolitio praesentibus partibus causa cognita non a principe, sed a competenti iudice optulari debet: id est, si per errorem, seu temeritatem, seu calorem ad accusationem probuerit: hoc enim accusator ex plandis: abolitioni locum faciet.

3. *Impp. Valentin. & Valens AA.* ad Probum. Fallaciter incusantibus accusationis abolitio non dabitur. Sin autem syn. era mente, accusationem intulerit, & reus aliquid iniuriae inscriptionibus illatze tolerauerit: id est si vel carceres sustulerit, vel tormenta, vel verbera, vel catenas, abolitio non petetur: nisi forte ille qui haec passus est, suum consensum ad petendam abolitionem accomodauerit.

4. *Impp. Valentin. & Valens AA.* ad Probum. Fallaciter incusantibus accusationis abolitio non dabitur. Sin autem syn. era mente, accusationem intulerit, & reus aliquid iniuriae inscriptionibus illatze tolerauerit: id est si vel carceres sustulerit, vel tormenta, vel verbera, vel catenas, abolitio non petetur: nisi forte ille qui haec passus est, suum consensum ad petendam abolitionem accomodauerit.

5. *Impp. Valentin. & Valens AA.* ad Antonium prefectum pratorio Gallianorum. Decuriones siue ob alienum siue ob suum debitum, exortos omnino earum volumus esse penarum: quas fideiula & tormenta constituunt.

DE GENERALI ABOLITIONE, TIT. XLIII.

1. *Imp. Antoninus A.* Rutiliano consulari Ciliciz. Qui potentatus, & vis, aliorumque criminum reum fecit, si post abolitionem ex forma solita reorum factam, & post edita proposita intra diem statutum repetere superederit: persequi crimina volens non est audiendus.

2. *Impp. Dioclet. & Maximia AA.* Paulino. Cui eo tempore quo indulgentia nostra crimina extinxit, accusatio a te instituta non fuerit: publicae abolitionis praescriptio cessat.

3. *Impp. Valentinianus Valens, & Gratianus AAA.* ad Senatuum. Indulgentia, patres conscripti, quos liberat, notat nec infamiam criminis intulit, sed poenae gratiam facit.

VI INTRA CERTVM TEMPVS CRIMINALIS QVAVSTIO TERMINETVR, TIT. XLIIII.

1. *Impp.*

1. *Impp. Valentinian. Theod. & Arcad. AAA.* Desiderio vic. Astz.

Quisquis accusator reum in iudicium sub inscriptione detulerit, si intra statutum tempus accusationem coeptam persequi superederit, vel quod est contumacius vltima die adesse neglexerit: quarta bonorum omnium parte multatus, aculeos consultiuim legis incurrat, scilicet manente infamia quam veteres iusserant sanctiones.

2. *Impp. Hadrian. & Theodof. AA.* Cexiliano P.P. post alia.

Non erint iudices cullibet culmini honorive praesidentes, necessarii vtrique parti (si petatur) dilationibus non negatis, praecedentibus scilicet inscriptionibus, intra certum tempus criminales causas limitandas: quo emenso subeat accusator qui desistit, poenam legibus constitutam. Et si persona vilior fuerit, cui damnum famae non sit iniuria, poenam patiatur exilij, nisi forte intra statuti temporis metas consensu partium abolitionem poposcerit.

3. *Imp. Iustinianus A.* Menae praef. praet. Criminales causas omnimodo intra duos annos a contestatione litis connumerandas finiri censemus, nec vlla alia occasione ad ampliora producti tempora: sed post biennij excessum minime vltieris lite durantes, accusatum absoluti: scientibus iudicibus eorumque officij, quod si litigatoribus admonentibus, ipsi litis introductionem vel examinationem distulerint, poena vicenarius librarum auri feriatur.

AD SENATVS CONSVLTYM TVR-PILLIANVM, TIT. XLV.

1. *Imp. Antoninus A.* Amato. Id demum in senatusconsultum incidisse videtur, qui crimen publici iudicij detulit: & causa criminis ordinata, id est, inscriptionibus depositis, & fideiussore de exercenda lite praestito, & coque qui accusator, sub custodia officij factus, non impetrata abolitione ab executione criminis desistit.

2. *Imp. Gordianus A.* Appio. Si pro eo qui in crimen subscriptus, fidem tuam adstruxerit, sique desistit, & commissae stipulationis non vltra quantitatem quam spondidisti, obligatus es: eo qui desistit, infamia nihilo minus notanda, & extra ordinem secundum iudiciale motum puniendus.

3. *Impp. Valentin. & Gallien. A.* Syllano. Quamuis eum ordinem scriptura contineat, vltimo abolitio criminis posceretur, & tunc dehinc omnibus placitis obtemperatur: non obseruantibus tamen aduersariis pactorum fidem, inaurare accusationem minime potes, a qua ipse desistit.

4. *Idem AA.* Patrophilo. Si is de quo supplicas, contra parentes vestros deserta (vt dicit) accusationem coeperit persequi: praescriptio illi in iudicio praesidis desistit: rei poterit opponi.

5. *Impp. Dioclet. & Maximian. AA.* Marone. Si femina suam suorumque iniuriam exequatur, cum ipsa pacto contra veritum desistisse proficatur: in senatusconsulti Turpilliani poenam eam incidisse certi iuris est.

6. *Idem AA.* Lucillo. In executionibus criminum obtinuisse videtur, illos desistisse, qui animum accusationis implere praorsus deseruerunt. Cum igitur alius ex casibus, vel simplicitatis ratione, necdum te ad finem vindictae peruenisse preces tuae testentur: poteris postposita formidine impedimenti super aliquantulo silentio, institutam accusationem secundum leges perferens, quam probabis tibi debitam vindictam reportare.

DE CALVMNIATORIBVS, TIT. XLVI.

1. *Impp. Alexander A.* Sabino. Calumnia eo tempore coerceri solet, quo de causa praesente accusator iudicatur: ideoque posteaquam de causa iudicatum est, contra consuetudinem calumniae accusatoris puniri desideras.

2. *Idem A.* Apolloniz. Mater inter eas personas est, quae sine calumnia timore necem filij sui vindicare possunt. Idque beneficium senatusconsulti & in aliis publicis iudiciis seruatum est. Sed extraneus heres qui suspicionem quam morte de sua habuisse defunctus cauit, exegitur, hoc nomine a calumnia excusatum est: cum inter voluntariam accusationem, & officij necessitatem heredis, multum interstit.

3. *Idem A.* Aemilio. Qui non probasse crimen quod intendit, praesentatur: si calumniae non damnetur detrimentum estimatione non patitur. Non enim si reus absolutus est, ex eo solo etiam accusator qui potest iustam habuisse vendendi crimen rationem, calumniator credendus est.

4. *Impp. Carus, Carinus, & Numerianus AAA.* Arcadio. Calumniz poena in paternae mortis accusatione cessat.

5. *Impp. Dioclet. & Maximian. AA.* Castio. Qui calumniatores pronuntiantur in publicorum duntaxat iudiciorum querelionibus, non etiam in liberalibus causis, quae priuatas disceptationes continent, periclitari solent.

6. *Idem AA.* Domitio. Dominis seruorum per accusatoris calumniae tormentorum, aduersus eum poena dupli lege iuliz prouidetur.

7. *Impp. Valens, & Valens AA.* ad Valerianum P.v. Non prius uequequam sinceritas tua ad tuas sedis examen iubebit adduci, quam solennibus factis fecerit qui nititur fidem doloris adferere: cum iuxta formam iuris antiqui ei qui coeperit arguere, aut vindicta proposita sit, si vera detulerit: aut supplicium, si fecerit.

8. *Impp. Gratian, Valentinian, & Theodof. AAA.* Menandro vic. Astz. Nostris & parentum nostrorum constitutionibus comprehensum est, eos qui accusationem alienis nominibus praesumpserint, delatorum numero esse ducendos: atque ideo calumniosissimum caput, & personam iudicio irritae delationis infamiae supplicium sequatur: quo posthac singuli vniuersique cognoscant non licere in eo quod non possit ostendi, iudicium antimos commoueri.

9. *Idem AA.* Floro praef. praet. Fallaciter incusantibus, maxime post exhibitio-nem accusati, nullius iuris color veluti deriuata excusatione proficiat: non publica quidem abolitio, non priuata talibus, proficiat subueniatque personis, praesertim specialis indulgentia, nec beneficium

quidem eos generale subducatur. Dat. xv. Kalend. Jun. Constantinop. Antonio & Syagrio Confl.

Quisquis crimen intendit, non impunitam fore noverit licentiam mentendi: cum calumniatres ad vindictam possit similitudo supplicij. Dat. viii. Id. Aug. Rauenanz, Afclepiodoro & Mariniano Confl.

DE POENIS

TI. XLVII.

Etiam in opus perpetuum damnati, non dissimilis conditionis sunt ab his, qui deportantur in insulam PP. sine die & consule.

Procurator meus, qui vice praesidis non fungebatur, exilij tibi poenam non petuit irrogare: ac propterea frustra vereri sententiam, quae nulla iuris ratione subixa est.

Decurionem in opus publicum dari non oportere manifestum est.

Ante conceptus est puer, de quo libellos dediisti, quam mater eius in metallum condemnaretur: natus conditionis eius est, cuius ante condemnationem mater eius fuit.

Honor veteranis etiam in eo habitus est, ut liberis eorum usque ad primum dumtaxat gradum poena metalli vel operis publici non afficiantur, sed in insulam relegentur.

Incredibile est, quod allegas, liberum hominem, ut vinculis perpetuis contineretur, esse damnatum. Hoc enim vix in sola servili conditione procedere potest.

Impunitas delicti propter aetatem non datur, si immoderata in ea quis sit, in quam crimen quod intenditur, cadere potest.

Deportatorum in insulam ab eo, cui id faciendi ius erat, bona fisco vindicantur: relegatorum autem non, nisi sententia specialiter adempta fuerint.

Matrem tuam decurionis filiam fuisse probatum fuerit, apparatus eam non oportuisse in ministerium metallicorum, nec in opus metalli dari.

Servus sub poena vinculorum sine temporis praescriptione domino reddi iustus sententia praesidis provinciae, perpetuo vinculus esse debet.

Metalli supplicium tam ad personas liberarum, quam etiam ad serviles pertinent conditiones.

Decurionum filij non debent beatus subici.

Quaeque a populo exclamatum esset, iterum dixerunt: Vanae voces populi non sunt audiendae. nec enim vocibus eorum credi oportet, quando aut noxium crimine absolui, aut innocentem condemnari desiderat.

Servus ex sententia damnato, si quoquo modo sex sententia proprietatis ius amputatum non sit, domino suo obsequium par est.

Operis publici temporali poena sententia praesidis non dum excessus dies, hunc expectari

conuenit: cum non remitti poenam facile, publice interlit: ne ad malicia temere quisquam proficiat.

Poenam sua dicta sententia praesidi provinciae reuocare non licet.

Quae sententiam laurus est, temperamentum hoc teneat, ut non prius capitale in quempiam promat, seueraque sententiam, quam in adultum vel homicidij vel maleficij crimine, aut sua confessione, aut certe omnium qui tormentis vel interrogacionibus fuerint dediti, in unum conseruante concordantque rei finem, conuictus sit: & sic in obiecto flagitio deprehensus, ut vix eum ipse cogit commiserit, negare sufficiat.

Quis in metallum fuerit pro crimine deprehensus, qualitate damnatus, minime in eius facie scribatur: & in manibus & in suris possit poena damnationis vna inscriptione comprehendi: quod facies, quae ad similitudinem pulchritudinis est electis figurata, minime maculetur.

Quis in metallum fuerit pro crimine deprehensus, qualitate damnatus, minime in eius facie scribatur: & in manibus & in suris possit poena damnationis vna inscriptione comprehendi: quod facies, quae ad similitudinem pulchritudinis est electis figurata, minime maculetur.

Quis in metallum fuerit pro crimine deprehensus, qualitate damnatus, minime in eius facie scribatur: & in manibus & in suris possit poena damnationis vna inscriptione comprehendi: quod facies, quae ad similitudinem pulchritudinis est electis figurata, minime maculetur.

Quis in metallum fuerit pro crimine deprehensus, qualitate damnatus, minime in eius facie scribatur: & in manibus & in suris possit poena damnationis vna inscriptione comprehendi: quod facies, quae ad similitudinem pulchritudinis est electis figurata, minime maculetur.

Quis in metallum fuerit pro crimine deprehensus, qualitate damnatus, minime in eius facie scribatur: & in manibus & in suris possit poena damnationis vna inscriptione comprehendi: quod facies, quae ad similitudinem pulchritudinis est electis figurata, minime maculetur.

Quis in metallum fuerit pro crimine deprehensus, qualitate damnatus, minime in eius facie scribatur: & in manibus & in suris possit poena damnationis vna inscriptione comprehendi: quod facies, quae ad similitudinem pulchritudinis est electis figurata, minime maculetur.

Quis in metallum fuerit pro crimine deprehensus, qualitate damnatus, minime in eius facie scribatur: & in manibus & in suris possit poena damnationis vna inscriptione comprehendi: quod facies, quae ad similitudinem pulchritudinis est electis figurata, minime maculetur.

Quis in metallum fuerit pro crimine deprehensus, qualitate damnatus, minime in eius facie scribatur: & in manibus & in suris possit poena damnationis vna inscriptione comprehendi: quod facies, quae ad similitudinem pulchritudinis est electis figurata, minime maculetur.

Quis in metallum fuerit pro crimine deprehensus, qualitate damnatus, minime in eius facie scribatur: & in manibus & in suris possit poena damnationis vna inscriptione comprehendi: quod facies, quae ad similitudinem pulchritudinis est electis figurata, minime maculetur.

Quis in metallum fuerit pro crimine deprehensus, qualitate damnatus, minime in eius facie scribatur: & in manibus & in suris possit poena damnationis vna inscriptione comprehendi: quod facies, quae ad similitudinem pulchritudinis est electis figurata, minime maculetur.

Quis in metallum fuerit pro crimine deprehensus, qualitate damnatus, minime in eius facie scribatur: & in manibus & in suris possit poena damnationis vna inscriptione comprehendi: quod facies, quae ad similitudinem pulchritudinis est electis figurata, minime maculetur.

Quis in metallum fuerit pro crimine deprehensus, qualitate damnatus, minime in eius facie scribatur: & in manibus & in suris possit poena damnationis vna inscriptione comprehendi: quod facies, quae ad similitudinem pulchritudinis est electis figurata, minime maculetur.

Quis in metallum fuerit pro crimine deprehensus, qualitate damnatus, minime in eius facie scribatur: & in manibus & in suris possit poena damnationis vna inscriptione comprehendi: quod facies, quae ad similitudinem pulchritudinis est electis figurata, minime maculetur.

Quis in metallum fuerit pro crimine deprehensus, qualitate damnatus, minime in eius facie scribatur: & in manibus & in suris possit poena damnationis vna inscriptione comprehendi: quod facies, quae ad similitudinem pulchritudinis est electis figurata, minime maculetur.

Quis in metallum fuerit pro crimine deprehensus, qualitate damnatus, minime in eius facie scribatur: & in manibus & in suris possit poena damnationis vna inscriptione comprehendi: quod facies, quae ad similitudinem pulchritudinis est electis figurata, minime maculetur.

& Theodoro v. cc. Confl.

Omnes, quos damnationis condicio diuersis exiliis destinatos, metas temporis praescripti in carcere impleta custodia deprehenderit, solutos poena, vinculisque laxatos; custodia liberari praecipimus, nec formidare miserias vllas exilij. Sit satis immanis cruciatus semel fuisse supplicia, ne bi qui diu priuari sunt aux communis haustu, & lucis aspectu, intra breue spatium catenarum ponderibus praeuati, etiam exilij poenam sustinere iterum compellantur.

Redores provinciarum conueniri praecipimus, ut hi qui suo crimine poenam exilij sub certo tempore, spatio subire decreuerint: exacto praescripto tempore, nec claustris carceralibus, nec in locis quibus exules versati sunt, teneantur.

Hic qui suo crimine poenam exilij sub certo tempore, spatio subire decreuerint: exacto praescripto tempore, nec claustris carceralibus, nec in locis quibus exules versati sunt, teneantur.

Hic qui suo crimine poenam exilij sub certo tempore, spatio subire decreuerint: exacto praescripto tempore, nec claustris carceralibus, nec in locis quibus exules versati sunt, teneantur.

Hic qui suo crimine poenam exilij sub certo tempore, spatio subire decreuerint: exacto praescripto tempore, nec claustris carceralibus, nec in locis quibus exules versati sunt, teneantur.

Hic qui suo crimine poenam exilij sub certo tempore, spatio subire decreuerint: exacto praescripto tempore, nec claustris carceralibus, nec in locis quibus exules versati sunt, teneantur.

Hic qui suo crimine poenam exilij sub certo tempore, spatio subire decreuerint: exacto praescripto tempore, nec claustris carceralibus, nec in locis quibus exules versati sunt, teneantur.

Hic qui suo crimine poenam exilij sub certo tempore, spatio subire decreuerint: exacto praescripto tempore, nec claustris carceralibus, nec in locis quibus exules versati sunt, teneantur.

Hic qui suo crimine poenam exilij sub certo tempore, spatio subire decreuerint: exacto praescripto tempore, nec claustris carceralibus, nec in locis quibus exules versati sunt, teneantur.

Hic qui suo crimine poenam exilij sub certo tempore, spatio subire decreuerint: exacto praescripto tempore, nec claustris carceralibus, nec in locis quibus exules versati sunt, teneantur.

Hic qui suo crimine poenam exilij sub certo tempore, spatio subire decreuerint: exacto praescripto tempore, nec claustris carceralibus, nec in locis quibus exules versati sunt, teneantur.

Hic qui suo crimine poenam exilij sub certo tempore, spatio subire decreuerint: exacto praescripto tempore, nec claustris carceralibus, nec in locis quibus exules versati sunt, teneantur.

Hic qui suo crimine poenam exilij sub certo tempore, spatio subire decreuerint: exacto praescripto tempore, nec claustris carceralibus, nec in locis quibus exules versati sunt, teneantur.

Hic qui suo crimine poenam exilij sub certo tempore, spatio subire decreuerint: exacto praescripto tempore, nec claustris carceralibus, nec in locis quibus exules versati sunt, teneantur.

Hic qui suo crimine poenam exilij sub certo tempore, spatio subire decreuerint: exacto praescripto tempore, nec claustris carceralibus, nec in locis quibus exules versati sunt, teneantur.

Hic qui suo crimine poenam exilij sub certo tempore, spatio subire decreuerint: exacto praescripto tempore, nec claustris carceralibus, nec in locis quibus exules versati sunt, teneantur.

Hic qui suo crimine poenam exilij sub certo tempore, spatio subire decreuerint: exacto praescripto tempore, nec claustris carceralibus, nec in locis quibus exules versati sunt, teneantur.

ni tempore totius substantiae aliquem percelle-re, nisi ad nostras aures hoc ipsum referatur.

DE BONIS PROSCRIPTORVM seu damnatorum

TI. XLIX.

Seruum capitis criminis damnatorum petuliam dominis non auferri notum est: sed quod seruum dominus habuisse probauerit, recipiet, pretiumque rerum si quae ab eo distractae sunt: ipsius quoque praesentis potestas ei dabitur, quoad rationes per eum administratae reddantur ac disponantur.

Seruum capitis criminis damnatorum petuliam dominis non auferri notum est: sed quod seruum dominus habuisse probauerit, recipiet, pretiumque rerum si quae ab eo distractae sunt: ipsius quoque praesentis potestas ei dabitur, quoad rationes per eum administratae reddantur ac disponantur.

Seruum capitis criminis damnatorum petuliam dominis non auferri notum est: sed quod seruum dominus habuisse probauerit, recipiet, pretiumque rerum si quae ab eo distractae sunt: ipsius quoque praesentis potestas ei dabitur, quoad rationes per eum administratae reddantur ac disponantur.

Seruum capitis criminis damnatorum petuliam dominis non auferri notum est: sed quod seruum dominus habuisse probauerit, recipiet, pretiumque rerum si quae ab eo distractae sunt: ipsius quoque praesentis potestas ei dabitur, quoad rationes per eum administratae reddantur ac disponantur.

Seruum capitis criminis damnatorum petuliam dominis non auferri notum est: sed quod seruum dominus habuisse probauerit, recipiet, pretiumque rerum si quae ab eo distractae sunt: ipsius quoque praesentis potestas ei dabitur, quoad rationes per eum administratae reddantur ac disponantur.

Seruum capitis criminis damnatorum petuliam dominis non auferri notum est: sed quod seruum dominus habuisse probauerit, recipiet, pretiumque rerum si quae ab eo distractae sunt: ipsius quoque praesentis potestas ei dabitur, quoad rationes per eum administratae reddantur ac disponantur.

Seruum capitis criminis damnatorum petuliam dominis non auferri notum est: sed quod seruum dominus habuisse probauerit, recipiet, pretiumque rerum si quae ab eo distractae sunt: ipsius quoque praesentis potestas ei dabitur, quoad rationes per eum administratae reddantur ac disponantur.

Seruum capitis criminis damnatorum petuliam dominis non auferri notum est: sed quod seruum dominus habuisse probauerit, recipiet, pretiumque rerum si quae ab eo distractae sunt: ipsius quoque praesentis potestas ei dabitur, quoad rationes per eum administratae reddantur ac disponantur.

Seruum capitis criminis damnatorum petuliam dominis non auferri notum est: sed quod seruum dominus habuisse probauerit, recipiet, pretiumque rerum si quae ab eo distractae sunt: ipsius quoque praesentis potestas ei dabitur, quoad rationes per eum administratae reddantur ac disponantur.

Seruum capitis criminis damnatorum petuliam dominis non auferri notum est: sed quod seruum dominus habuisse probauerit, recipiet, pretiumque rerum si quae ab eo distractae sunt: ipsius quoque praesentis potestas ei dabitur, quoad rationes per eum administratae reddantur ac disponantur.

Seruum capitis criminis damnatorum petuliam dominis non auferri notum est: sed quod seruum dominus habuisse probauerit, recipiet, pretiumque rerum si quae ab eo distractae sunt: ipsius quoque praesentis potestas ei dabitur, quoad rationes per eum administratae reddantur ac disponantur.

Seruum capitis criminis damnatorum petuliam dominis non auferri notum est: sed quod seruum dominus habuisse probauerit, recipiet, pretiumque rerum si quae ab eo distractae sunt: ipsius quoque praesentis potestas ei dabitur, quoad rationes per eum administratae reddantur ac disponantur.

Seruum capitis criminis damnatorum petuliam dominis non auferri notum est: sed quod seruum dominus habuisse probauerit, recipiet, pretiumque rerum si quae ab eo distractae sunt: ipsius quoque praesentis potestas ei dabitur, quoad rationes per eum administratae reddantur ac disponantur.

Seruum capitis criminis damnatorum petuliam dominis non auferri notum est: sed quod seruum dominus habuisse probauerit, recipiet, pretiumque rerum si quae ab eo distractae sunt: ipsius quoque praesentis potestas ei dabitur, quoad rationes per eum administratae reddantur ac disponantur.

Seruum capitis criminis damnatorum petuliam dominis non auferri notum est: sed quod seruum dominus habuisse probauerit, recipiet, pretiumque rerum si quae ab eo distractae sunt: ipsius quoque praesentis potestas ei dabitur, quoad rationes per eum administratae reddantur ac disponantur.

DE SINE IVSSV PRINCIPIS CERTIS IUDICIBUS LICET CONFISCARE.

TI. XLVIII.

N VIII Iudicum liceat (exceptis qui in summa administratione sunt) post praescriptum

N VIII Iudicum liceat (exceptis qui in summa administratione sunt) post praescriptum

N VIII Iudicum liceat (exceptis qui in summa administratione sunt) post praescriptum

N VIII Iudicum liceat (exceptis qui in summa administratione sunt) post praescriptum

condemnatione ferietur, ut allud tantum, quantum fuerat subtrahum, ex propriis facultatibus inferat.

3. Imp. Gratianus Valens & Theod. Augusti, Eutropio prefato przi.

SI deportatus suos & emancipatos filios habuerit, pars quae ex bonis eius liberis concessa est, ad eos tantum qui in potestate erant, transferatur: si emancipati ea quae consecuti erant emancipationis tempore, damno suo existimant conferenda.

9. Imp. Arcadius & Honorius Augusti, Czarioro prefato przi.

SI quis posthac Asylum (quod ablit) proscriptiois exceperit, vxor eius res proprias ex quocunque titulo sibi quaesitas veluti manu iniecia mox vindicet, aut certe quoque modo occupatas statim recipiat.

2. Sed in his qui fiscalibus actibus nexi sunt, & pro rationibus proscriptiuntur, & condemnantur: placuit, si quid proprium vxor habuerit, vel a marito datum ante initium actus, ex quo origo fraudis ac viuis in iudicium deducta est: si deinde in emancipatos filios donatione collatum est, antequam crimen oritur, intemeratim apud accipientium iura persistere: nec quicquam fisco in qualibet causa teneatur obnoxium, nisi quod in dominio proprio cum obligari cepit, habuerit: vel quod agens tam suo, quam vxoris suae, vel filiorum, vel cuiuscumque praeerea nomine comparauerit, exceptis dumtaxat Czarianis, vel Catholicianis, qui ab omni iuris beneficio excluduntur, nisi probata a me purgataque rationia fuerint, ut quod innoxie habuerit, transmittendi copia habeatur.

10. Imp. Theodosius & Valentinianus Augusti, Hierio prefato przio.

Quando quis quolibet crimine damnatus capita lem poenam deportationemve sustineat: si quidem sine liberis mortuus sit, bona eius ad fisco perueniant. Si vero filij, vel filiae, vel nepotes ex defunctis filijs relictis erunt, dimidia parte avario vindicanda, alia eis referatur. Id est si & si posthumos dereliquerit. Decurioni vero qui hoc incurrit, si liberos non habeat, succedat curia, bonaque vniuersa detineat aut ipsa per se, aut suo ordinata periculo munerata subiturum. Sin autem erit soboles curialis: & si ea necdum procreata est, integris patris fortunis succedat. Si filia, vel filia fuerint, pars dimidia ad eas deuoluitur facultatum: altera dimidia ad curiam. Si autem mares curiales fuerint intermixti dimidia pars eis curiae ratione deferatur: & alia quam in

commune omnibus tribuit indulgentia principalis, pro virili diuidatur portione, excepta sola maiestatis quaestione: quam si quis facillito animo adimulauerit, iuste poenam ad suos etiam posteros transmittet. Dat. x. Kal. Feb. Constantinop. D. N. Theod. 11. & Valentiniano 11. Augusti, Consi.

11. Ad 700. 700. Graeca Constitutio. Sententia. ult. C. de bonis proscriptorum, lib. 9. Cod. tit. 49. Ex Eustathio nepi Xpianor d' 1025. 1270.

Quicumque habent vel detinent bona damnati perduellionis, in regia quidem vrbe intra duos menses, in prouincia vero intra octo menses, debent ea fisco deferre. Alioquin enim vna cum ipsis bonis quadruplum insuper praestabunt.

12. Eiusdem constitutionis epione integra ex lib. 6. tit. 3. Eclog. Basil. Pa.

SI quis perduellionis crimine couidus, publicatio, nem bonorum sustineat: ij, qui bona eius habent si versantur in regia vrbe, intra duos menses, si non versantur in vrbe regia, intra octo menses ea deferre debent, quod si non fecerint, cum bonis quadruplum praestant.

IN AVTHENT. Ut nulli iud. §. fin. collat. 9. tit. 17. al. 9. Nou. 134. c. ult.

Bona damnatorum seu proscriptorum non sunt laeudicibus, aut eorum affectibus, ne secundum veteres leges fisco applicentur, sed ascendentibus & descendentibus & ex latere vrbe ad tertium gradum: si sipe sint. Vxoress vero eorum dote & ante nuptias donationem accipiant. Si vero sine dote sint, de substantia mariti accipiant, partem legibus definitam: siue filios habent, siue non. Sed si necminem praedictorum habent qui deliquerunt, eorum bona fisco sciuntur. In maiestatis vero criminis condemnatione veteres leges seruari iubemus.

DE BONIS EORVM, QUI MORTEM sibi conscuerunt,

Tit. L.

1. Imp. Antoninus A. Aquilix. Eorum denum bona fisco vindicantur, qui conscientia delati admittuntque criminis, metumque futurae sententiae, manus sibi intulerunt. Ea propter fra trem vel patrem tuum, si nullo delato crimine, dolore aliquo corporis, aut tadio vitae, aut furoris, vel infania, aut aliquo casu suspensio vitam sine conscientia: bona eorum tam ex testamento, quam ab intestato ad successores pertinebunt. PP. XII. Cal. Iun. Duobus & Aspris Coss.

2. Imp. Alexander A. Ruslicus. Eorum qui in reatu diem suum fundi sunt, si non perduellionis causam sustinerunt, nec ob metum criminis mortem sibi conscuerunt, bona ad successores transmittuntur. Dat. Idib. Maij, Alex. A. Ier. & Martia. A. Coss.

DE SENTENTIAM PASSIS, ET restitutis, Tit. LI.

1. Imp. Antoninus A. Cvm saluatus esset a Gentiano & Adueno & Opilio Macrino praefatis prtorio clarissimis viris, item amicis, & principibus officioru, & vniuersae ordinis viris, & processisset, oblatum est ei Iulianus Licinianus ab Opilio Vlpiano tunc legato in insulam deportatus: tunc Antoninus Augustus dixit: Restituo te in integrum prouinciae tuae, & adiecit: Vt autem scias quid sit in integrum restituere: honoribus, & ordini tuo, & omnibus ceteris te restituo.

2. Idem A. Quieto. Cvm patrem tuum in metallum damnatum fuisse propoma, eius quidem bona a fisco

3. fisco occupata sunt: nec ideo quod ex indulgentia mea poena tantummodo metalli liberatus esset, etiam bonorum restitutionem impetrauit, nisi speciale beneficium super hoc fuisse impetratum.

4. Idem A. Valentinx. Tvor filiorum tuorum quorum te bonorum possessionem accepisse dicis, in metallum damnatus, & postea ex indulgentia generali regressus, quaquam locupletior sis, actione tutelae administrata tibi non teneatur, non ex gratia sententiae factae, specialiter statum pristinum cum bonis omnibus recuperauit.

5. Idem A. Iuliano. Si ademptis bonis in insulam deportatus, quamuis ex indulgentia communi redi sis, actiones tamen, quascumque habuisti, remaneant in causa bonorum publicatorum: nec ex ordine est, quod petis, vt contra heredes tuorum actiones tibi praestentur.

6. Imp. Gordianus A. Fabiano praef. przi. In insulam deportato filio: haecque ratione vinculo paternae potestatis exempto, si postea ex indulgentia diui Alexandri (vt proponis) reditus in patrium solum, praecedensque dignitas restituta sit, potestas tamen patria repetita non videtur.

7. Imp. Philippus A. & Philippus Czar Cassio. Generalis indulgentia nostra reditum exulibus quibusque depolaratis tribuit: non etiam loca militum pridem adempta concessit, neque integram atque illibatam existimationem reseruauit.

8. Imp. Valerianus & Gallienus A. Seleuco P. P. Frustra adhuc seruum esse: cui iuris existimas qui in metallum damnatus, poena eius postea liberatus est. Per huiusmodi enim indulgentiam occasionem integrari dominium prius non placuit: verum idcirco tamen impune tibi eum praesens prouinciae in iuriosum esse non patietur. Quod si quid rerum tuarum tenet, procurator vobis iudex erit: fisci enim coepit esse mancipium.

9. Imp. Diocletus & Maximus A. A. Restituit & alii.

SI pater vester in insulam deportatus, generali indulgentia restitutus est, nec vt liberos in potestatem recipere, specialiter impetrauit: in dubium non venit, hzreditatis commodum per vos ei acquiri, quos sententia contra eum prolata patresfamilias effecit, nequaquam potuisse.

CODICIS DOMINI IVSTINIANI repetita praefationis, LIBER DECIMVS.

DE IVRE FISCO, TIT. I.

1. Imp. Alexander A. Attico & Sertorio. I prius quam fisci rationibus pater vester obligaretur, perfectam praediorum donationem fecisse fuerit probatus: quod extra fraudem creditorum gestum est, non rescinditur.

2. Imp. Gordianus A. Serenio. In hac rei iudicande obtinere minimè potest computatio à tabulariis facta, nisi sententia procuratoris fuerit comprobata.

10. Idem AA. & CC. Demetrio.

Cvm indulgentia nostra interueniente fis reuerfus ad hares tuos, frustra vereris, ne ex annotatione praedictis, quae iam abolita est, calumniam patiaris.

11. Idem AA. & CC. Philippo.

Caus eius, qui fundi mouerat quaestione, & ex benignitate nostra facta in eum cum bonis restituitio, statum pristinum causae non immutauit.

12. Idem AA. & CC. Tryphoni P. P.

SI deportati, sententiae veniam indulgentia nostra consecuta suam recepit substantiam, se protegere sceleris poena contra creditores, quo minus iure debitum soluat, improbe conatur.

13. Imp. Constantinus A. ad Maximum P. V.

IN quaestione testamenti, quod deportati filius remeante patre fecisset, remotis Vlpiani atque Pauli notis, Papinianus placet valere sententiam: vt in patris sit filius potestate, cui dignitas ac bona restituta sunt.

1. Ita tamen, vt gesta per filium, cuius consilia legitima aetas firmauerat, rata sint eodem in potestatem patriam redeunte, ne eorum rescissio efficiat (quod est maxime absurdum) eodem tempore nec in patris nec in sua quemquam fuisse potestate.

2. Minores enim aetate iure quicquam agere prohibentur. Quibus si damnato patre tutor datus est, necesse est vt ab officio suo recedat regresso eo, quem non solum nomine redire, sed etiam officium suum nulla prauitate corruptum liberis praehere oportet: vt eorum bona teneatur & auget. Nam si patria potestate ad corrumpendi atque effundendi patrimonij licentiam abutatur: vt furioso, ac demerito, itemque prodigo: libidinum omnium vitiorumque seruo, non est eorum pecunia committenda: quin ab administratione fugiat, neque tutor esse desinat, omniaque minoris dispendia suis ipse damnis praestet. Sententia vero deportationis nullo patrem praedictio deminuat.

3. Quem si comperta integritate, vt natura, ita officio liberis restituerit, et gubernacula rerum tradenda sunt, cuius ad imitationem publici iuris prouisa custodia est. Quae nisi bonis patribus detur, lucuosior erit illis reditus, quam discessus. 4. Ideoque tantum ad restitutionem indulgentia valeat, quantum ad correctionem sententiae valuit: vtque deportationis ipsum per se nomen, rerum omnium spoliatio est: ita indiligentiae restitutio, bonorum ac dignitatis, vno nomine amissionum omnium sit recuperatio. Et filij emancipationem à patribus officis perant: vt libertatem non damnationis, sed lenitatis paternae testem habeant. Dat. XVIII. Kal. Octob. Sirmij, Crispo 11. & Constantino 11. C. Coss.

Explicitus est Codex DN. Iustiniani PP. A. Repetita praefationis liber nonus.

sunt. Nam pradia eorum, quae ante quam demigra-

Exemplum sacrarum literarum eorundem AA.ad Flaccum.

Prohibito est cuiusquam bona, qui fisco locum fecisse existimabitur, capi, priusquam a nobis forma fuerit data.

Utas etiam, quae locum habent, fisci actiones praecipimus concremari ob hoc solum, quod suis temporibus prolatae non sunt.

Idem A. ad Volusianum R. V.

Defensionis facultas danda est his, quibus aliquam inquietudinem fisco inferi: cum facultates eorundem: adhuc controuersia pendente in quietari describitur fas non sit.

Idem A. ad Valerianum C. A.

Vi in contractibus sceleratis ac fisco perniciosis interuersorum maculosi sese fraudibus implicauerint: quadrupli redhibitione teneantur.

Idem A. ad Theod. AA. Patrio co-miti rerum priuatarum.

Super creandis susceptoribus periculum procuratorum rei dominicae, dispositionem eorum sublimitatis firmam esse praecipimus: ita ut omni ambitione et fraude, quae statuta sunt, quaeque antiqua consuetudine commendantur in pabulis, vel sumptu familiae ministrando, inemerata permaneat.

Idem AA. Palladio P. P. Orientis. Eorum patrimonium mortuorum, qui vitae suae tempore diuersis conscientiam suam dicuntur possidere criminibus, fisci rationibus nequaquam competere, vel ab eo alienari censetur.

La Conf. 11. Pars venditum const. ex lib. Ivi. B. C. A.

Mnis publica actio intra sex menses post litis contestationem peragatur, nisi forte contingat ut sit necesse vel personas, vel instrumenta quaedam ex provinciis accesserint in Regiam urbem, aut si ipsi, qui conueniuntur, causam dilationis praebant, vitiose si se imparatos dixerint.

DE CONVENIENDIS FISCO DEBITORIBUS, TIT. II.

Imp. Gord. A. Saturnino & aliis.

Non iniusta ratione desideratis, re promissa fisco indemnitate, eos priore loco contineri, qui reliqua contraxerunt: mox ad vos peruenit, qui ab his quaedam mercati estis.

Imp. Valer. & Gallien. AA. & Valer. C. Eraphilo.

Fisco quidem contra te manet actio, quod argentum quod in ferre debebas, rationibus fuerit relatum, si cautionem quae tibi super eo exposita est, tabularius non subnotauerit: quum tamen est, ut prius de bonis eius qui exactor fuit, si soluendo fisci, & conueniendi eius facultas datur, indemnitati fisci satisfiat: tunc, si te, si seruari hic modus non possit repositur.

Imp. Dioclet. & Maxim. AA. & CC. Ianuario & aliis.

Voniam Augerio ac filio eius ad exigenda reliqua conseruatis, utque consocios esse dicitis, eisque certorum duntaxat nominum exactionem mandata: nec inter eum & ceteros qui exactores fuerant nominati, consue exactionis mutuum periculum constitutum, sed separato muneris obsequio discretam sollicitudinis rationem fuisse adseruatis: ad iure non discrepat, ut prius ex bonis exactorum, qui principali loco ad exactionem fuerant destinati, indemnitati fisci satisfiat: postquam eos, si solidum debitum exolutum non sit, nominatores conueniri. Rationalis igitur noster iuris ordinem sequetur: exculsique exactorum facultatibus, necnon etiam nominatorum, si fisco in vniuersi debiti quantitate securitatem indemnitate consecutus non fuerit, etiam vos ad restituenda fisci debita adstringet.

Imp. Valer. & Valens, Grat. AA. ad Archelaum com. Orientis.

Hi qui fisco nostrae mansuetudinis obnoxii sunt hominis frustratione teneantur, ut quod suis nominibus debent, de suis facultatibus cogantur exoluere: seruantis, cum compleuerint, allegationibus praepriis, si quas aduersus quoscumque ex suis contractibus debitores competere sibi ex iure crediderint: ita ut aduersus eos quos sibi obnoxios adseruant, legibus & iudiciis experiendum esse cognoscant.

Idem AAA. Fortunatiano com. rer. priu.

Inter chartulas cognoscata, breuis quidam adseruatur inuentus, qui nomina continebat debitorum, seu contractuum, cum tamen neque testibus, credita pecunia probetur, neque cautionibus ea quae breuis inserta sunt, ostendantur. Iniquum esse perspeximus, ut sub propria adnotationis manu vnusquisque sibi faciat debitorem. Occasione igitur huiusmodi calumniam praesenti volumus iussione cohiberi: ut breuis vanitate relicta nullus ad redhibitionem de his quorum nomina conscripta sunt, urgeatur, quod & in aliis similibus causis obseruandum esse censuimus.

DE FIDE ET IVRE HASTAE FISCALIS, & DE ADICIONIBUS, TIT. III.

Quod in libellum consulis: procuratori meo, ad cuius officium desiderium tuum pertinet, allegata: cui si probaueris, non auctore prosequatore, vel eo cui vendendi fuit facultas, neque habitis habitis, neque omni ordine peracto venditas res esse: id quod ex causa iudicati debes, exolueris, rescissa venditione mala fide facta, eadem res recipies cum fructibus quos ad emptorem mala fide peruenisse, vel peruenire debere constiterit.

Imp. Gordianus A. Heracleoni.

Dplex ratio desiderium tuum iuvat: & quod praetermissa hastarum solemnitate possessiones tuas ex officio distrahas suggeris: & quod pretij villitate, ob exiguum debitum, gratiosam emptio-nem in fraudem tuam, in utilitatemque rationum mearum, aduersarium commentum fuisse dicis, quapropter illicita ista redargue, tam indemnitate fisci consulturus, quam tuae securitati operam laturus.

Imp. Dioclet. & Maxim. AA. & CC. Marcellian.

Si instrumenta emptio-nis non extant, quibus tamen probationibus vxor tua ostenderit ad se eam domum pertinere, quam a fisco eius nomine dicit comparatam, pretiumque ab ea exolutum, & in eam dominium translatum, frustra fiscam ex persona matris eius referre quationem procurator meus non sine.

Imp. Dioclet. & Maxim. AA. & CC. Marcellian.

Si tempora quae in fiscalibus auctionibus vel hactenus statuta sunt, patiuntur: cum etiam augmentum te facturum esse proficaris: ad rationalem nostrum, ut iustam vberioris pretij oblationem admittat.

Imp. Valentinian. Valenti & Gratian. AAA. ad Vientium P. P. Galliarum.

Quaecumque pro reliquis prodigiorum in anno-ario titulo ceterisque fiscalibus debitis in quibuscumque corporibus sub auctione licitanda sunt, fisco auctore vendantur: perpetuo penes eos sint iure dominij: quibus res huiusmodi sub ha-stae solemnitate fisco addiderit, & si quid vnquam, ut a fisco facta venditio possit infringi, auctoritate rescripti fuerit impetratum, nullus obtemperet: cum etiam minoribus siquando aliquid ex rebus eorum pro fiscalibus debitis adiudicatur emptoribus, repetitionis facultas in omnem intercipiatur. Dat. iii. Non. Nouemb. Treu. Valentiniano NB. P. & Valere CC.

Idem AAA. ad Felicem Com. sac. larg.

Si qui proseribente ac dirrahente fisco, debitorum fiscalium emerint facultates: pro earum rerum tantum pretio obnoxii sint, quas eos patuerit decursis habitis & proseriptione habita comparasse. Nam ita eos munimus, ut nullius conuentionis re-liquorum fiscalium nomine patiamur extrinsecus subire iusturam.

Imp. Zuani.

Si alicuius bona publicentur, atque vendantur, sicut tam comiti rerum priuatarum Augusti, quam scholae Palatinorum, quam etiam fisci ad-uocato emere aliquas res ex eadem auctione, istaeque contractus ad nemine calumnietur.

DE VENDITIONE RERVM FISCALIVM cum priuatis communiarum, TIT. IIIII.

Imp. Alexander A. Epistemo.

Forma est, quotiens ad fiscum vel minima portio rei pertinet, ut vnueria a procuratoribus meis,

distrahatur: sed pretium partis tantum in fisco redigatur, reliquum dominis partium restituatur. Emptorem igitur praediorum de quibus libellum dedisti, apud suum iudicem conueni, vsurum defensionibus si quae sibi competunt.

NE FISCVS REM QVAM VENDIDIT, euincat, TIT. V.

Imp. Alexander A. ad Hermiam.

Gratissimum verecunda mea duxit, ut cuius fisci pretium, cum bona fide effectus addita, sume fisco accepit, eius controuersiam referat. Non solum ergo emptorem ab eadem statione, sed ne ab alia quidem quationem pati debeat: cum etiam in his venditionibus emptore non inquietato officia inter se possint experiri.

Imp. H. Anianus & Theod. AA. Palladio PP. Orientis.

Retrahere fiscum quod semel vendidit, & multa honestatque ratio non patitur.

DE HIS, QUI EX PVBLICIS RATIONIBVS mutuam pecuniam acceperunt, TIT. VI.

Imp. Valentinian. & Valens AA. ad Probum praefectum praetorio.

Si quis ab exactoribus, tabulariis, & arcariis, offi. h. i. i. i. rationem forenebrem pecuniam sum-pserit detectus in eodem, ad quadrupli poenam ex hac auctoritate teneatur.

Imp. Gratian. Valenti & Theod. AAA. Palladio P. P.

Sciatis omnes, accipiendi mutuo ex largitionibus sacris auri non patere cuiquam facultatem. Quod si quis aurum ex nostro aulario priuatis com-modis profuturum, occulte aut cautionis aut spofionis fide, ut debitor redditurus sine nostra aucto-ritate acceperit: ablati bonis omnibus, perpetue deportationis subdetur exilio. Is etiam qui ex memoratis thesauris sub specie publici creditoris aurum cuiquam commodaauerit, aut dederit, capitali sententia subiugatur.

POENIS FISCALIBVS CRE-ditores praefertur, TIT. VII.

Imp. Alexander A. Marcelliano.

Rem suam persequentibus poenae exactio post-ponitur. Sicut itaque in sortis quantitate, fisci persequutio potior est: ita in triplo quod poenae nomine adiectum est, propria forma seruanda est.

DE FISCALIBVS VSVRIS, TIT. VIII.

Imp. Anianianus A. Antiocho.

Plus summae quem tibi poenae nomine in fisco approbaturus es, vsurum non exigentur, nec enim multam tibi procurator meus irrogauit ultra quam placitum est, sed poenam te iussit inferre.

Imp. Alexander A. Valeriano.

Si sub pignore creditum fuit, etiam fiscum qui successit in locum debitoris: vsuras praefere oportet, sicut dependi saltem pacto placuit.

si munus implerit, cuiuscumque sit conditionis aut scilicet, seu quolibet titulo res fuerit fiscalis: nemo audeat ad petitionem rerum defuncti defuncti...

DE HIS, QUI SE DEFERVNT, TIT. XIII.

17. Imp. Constantinus A. Maximo Rationali Hispan.

Is cuius tacite fidei commissa fuerit hereditas: statim officio gravitatis tux nunciet, & gesta prodar, & continuo quod adum fuerit, renuatiet...

SI LIBERALITATIS IMPERIA, TIT. XIII.

1. Imp. Constantinus A. ad Mygdonium castrensem Palatii.

Ubiemus ut si quis forte ex his quibus communiter a nobis aliquid donatum sit, nullo herede relicto decesserit: ad consortem potius solatium...

DE THESAURIS, TIT. XV.

1. Imp. Leo A. Erychthio praef. & prae.

Nemo in posterum super requirendo in suo vel alieno loco thesauro, vel super inuento ab alio vel a se, effusus precibus pietatis nostrae benignas aures audeat molestare...

volentibus vel ignorantibus dominis operi abditis suo nomine perferuntur. Quod si nobis super hoc aliquis, crediderit esse supplicandum, aut prae...

DE ANNONIS ET TRIBVTIS, TIT. XVI.

Part. const. l. ex lib. 56. Basilicorum.

Vacantes deinceps annona, & capitaciones a fisco exigentur, neque a magistratibus separantur ut aliis concedatur, aut in publica opera infumantur sine sacra forma...

2. Imp. Valer. & Gallien. AA. & Valerian. Cef. Antiocho.

As quidem alienum pro portione ex qua quisque defuncto heres existerit, praestari oportet. annonas autem is solvere debet, qui possessiones tenet, & fructus percipit...

3. Imp. Dioclet. & Maxim. AA. & CC. Herennio. Indictiones non personis, sed rebus iudici solent: & ideo ne ultra modum earundem possessionum, quas possident, conueniant, praefes provinciae prospiciet...

4. Imp. Constantinus A. ad Proculianum.

Mnes pensitare debentur quae manus nostrae delegationibus adscribuntur nihil amplius exigendi vel remittendi potestatem esse. Nam si quis vicarius, aut rector provinciae aliquid iam cuiquam crediderit remittendum: quod alij remiserit, de propriis dare facultatibus compellatur...

5. Imp. Constantinus A. ad Vranium.

Mnes omnino ad oblationem functionum publicarum oportet vrgeri. Lege enim nostra signatum est, nec esse extraordinaria, nec vocari, quae solenniter a provincialibus deuotissimis conferenda sunt...

6. Imp. Valer. & Valens AA. ad Dracontium Vic. Africæ.

Pro locis ac proximitate possessionum, andenam ad limites transfuchi praecipimus. Datum xv. Kalend. Iul. Med. Valentiano & Valente AA. Conf.

7. Imp. Grat. Valentin. & Theod. AAA. ad Principium praef. & prae.

In fraudem annonarum rei ac deuotionis publicae elicitum damnabili surreptione rescriptum, manifestum est iure non posse vires fortiri. circa omnes igitur par atque aequalis illationis forma teneatur...

8. Imp. Valentin. Theod. & Arcad. AAA. Cynegio praef. & prae.

Nemo possessorum ad instruendas mansiones vel conferendas species longius delegetur: sed

sed omnes itineris ac necessitatis habita ratione del. genit. Dat. x. Kal. Ian. Constantinop. Arcad. A. j. & Bautione Conf.

9. Idem AA. Cynegio praef. & prae. Edictis: aetate civitates ante a maritimis, & maritimae a mediterraneis onerabantur expensis: ut plus haberet dispendij tractatio, quam deuotionis illatio...

10. Imp. Arcad. & Honor. AA. Mineruio Com. R. P.

Obstare commodis publicis & statutis necessitatibus non possunt privilegia dignitatum. Unde ut quisque de praediis emolumentum consequitur si non in euoluto anni spatio intra sex menses omnem cui esse constitutus dicitur, reliquorum intulerit cumulum: ad ipsos qui sunt domini praedij, creationem volumus pertinere...

11. Idem AA. Eutylichiano praef. & prae.

Iudices quos circa profuganda ararj nostri compendia negligentes ac desides fuisse constitit: quonia quae in administratione positi perceperunt emolumenta, reddere compellantur...

12. Imp. Theod. A. Isidoro praef. & prae.

Id ab vnaquaque provincia censum expetendum, quod ab eisdem nuper esse promissum tua sublimitas indicauit. Nullus vero de cetero ad possessiones eorum (quod maxime formidant) inspector accedat...

13. Imp. Anastasius Anthemio P. P.

Si provincia vel ciuitas relegationem petat animalis functionis, vel inspectorem aut peragatorem, referatur petitio ad principem, eiusque arbitrio idoneus mittatur prius iureiurando praefato: cuius tamen relatione facta praefatus praetorio non aliter forma villa detur, quam si praefatus ea omnia quae ab eo didigerunt & quae fuerunt, principem edocuerint...

14. Id. Orob. Constantin. Victor v. C. Conf.

Si provincia vel ciuitas relegationem petat animalis functionis, vel inspectorem aut peragatorem, referatur petitio ad principem, eiusque arbitrio idoneus mittatur prius iureiurando praefato: cuius tamen relatione facta praefatus praetorio non aliter forma villa detur, quam si praefatus ea omnia quae ab eo didigerunt & quae fuerunt, principem edocuerint...

inferantur, ea etiam quae Armeniaca vocant, videlicet Kalendis Ianuariis, & Kalendis Maiis, & ad finem indictionis in tres aequas partes diuisa, nulla in medio collatoribus inuouatione facienda...

DE INDICITIONIBVS, TIT. XVII.

1. Imp. Theod. & Honor. AA. Palladio P. P.

Mnes omnino quocumque titulo possident, ea quod delegatio superindicti nomine videatur amplexa, velut canones cogantur inferre, ut ne qua sit dubietas, hac aperte definitione decernimus, ut id potius canonis vocabulo possuletur...

2. Imp. Theod. & Valens AA. Dario P. P.

Particulari delegationum notitia, ante indictionis exordium singulis transmissa provinciae, collationis modum a possessoribus multo ante prospectum, deuotionis solutio, non subitis calumniis tua sublimitas faciat imputari: ut & provincialibus subeundi dispendij necessitas auferatur...

DE SVPERINDICTO, TIT. XVIII.

1. Imp. Grat. Valens & Theod. AAA. ad proconf. (VV. CC.) & omnes rectores.

Nihil superindictorum nomine ad solas praefaturae literas quisquam provincialis exoluat, neque vilius omnino indictionis titulus etiam solennis imminet, nisi cum nostro confirmata iudicio, & imperialibus mixta praecipis, sedis amplissimae deposcat indictio, & cogat exactio...

DE EXACTORIBVS, TIT. XIX.

1. Imp. Constantinus A.

Devenarij & centenarij, siue sexagenarij non prius debent aliquem ex debitoribus conuenire, quam a tabulario ciuitatis nominatim breues accipiant debitorum: quam quidem exactorem sine omni fieri consensione oportet...

2. Idem A. ad populum.

Nemo carcerem, plumbatam, que verbera,

leg. 14. l. 10. De actionibus
tributorum.

Contribuendi non possunt esse
condemni ad payment de leur
imposition par emprisonnement
de leur personnes.

Leg. 1^a cod. De negotiis
publicis.

Suivant l'édiction de ce
loi si le contribuable a
quelques d'apurement qu'il
font des parcelles entières de leur
impositions ou seulement des
briches les collecteurs doivent
leur fournir un papier timbré
exprimant mention de la
date d'apurement et de
nom de celui qui l'a fait.

Leg. 2e. ejusdem.

Celui qui a des quittances de 3
années consécutives faites par un
collecteur est déchargé de la
preuve du paiement des ar-
rérages antérieurs que ce
collecteur pourroit lui dem-
-ander. arrêt du 18 avril
1667.

Leg. 4e. ejusdem.

L'exception non numerata
previent requiert serment
collecteur contre une
preuve littérale du paye-
-ment de la taille. arrêt
du 14 fev. 1776. arr. rapport
dems. de glentide.

